

Srebrna medalja Apimondie podeljena reviji Slovenski čebelar - Vancouver 1999

Mednarodni čebelarski kongres Apimondie,
Ljubljana, 24.-29. avgust 2003

letnik CIV - leto 2002

10

SLOVENSKI ČEBELAR

LETO 1873 - ZAČETEK PERIODIČNEGA ČEBELARSKEGA TISKA NA SLOVENSKEM

Prostovoljni prispevki za Čebelarški center Slovenije 257

Janez Mihelič: Čebelarški dan na jubilejnim, 40. kmetijsko-živliskem sejmu v Gornji Radgoni 258

ČEBELARJEVA MESEČNA OPRAVILA

Franc Prezelj: Čebelarjeva opravila v nakladnem panju v oktobru 260

Franc Panker: Čebelarjeva opravila v AŽ panju v oktobru 261

Mira Jenko - Rogelj: Veterinarski nasveti v oktobru 264

ČEBELARSKI KONGRES

Janez Mihelič: Seja pododbora za razstavo na Apimondii 2003 – Apiexpo 03 265

Razpis za postavitev lesenega čebelnjaka na kongresu Apimondia 2003 265

Borut Preinfalk: Vabilo k sodelovanju pri organizaciji Apimondie 2003 v Ljubljani 265

POSVETOVANJE ČEBELARJEV

Janez Mihelič: Srečanje štajerskih čebelarjev postaja že tradicionalno 266

Marjan Papež: 18. dnevi medu v Polhovem Gradcu 268

Janez Mihelič in Avgust Gril: Uspešni srečanja dolenskih in drugih čebelarjev v Čebelarškem centru na Podstenicah 270

KRATKE NOVICE

Obvestilo vodstvom društev 272

Janez Mihelič: Obisk predstavnikov Turistične zveze Slovenije v ČCS 273

IZKUŠNJE NAŠIH ČEBELARJEV

Marjan Debelak: Čebelarstvo leto je spet prehitro minilo ... 273

IZ DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA

Zoran Židarič: V okviru ČZD Maribor je leta 2001 in 2002 potekal čebelarški tečaj za začetnike 276

Anica Troha: Izlet članov ČD Skaručna in ČD Tacen 278

ZA MLADE ČEBELARJE

Sonja Pogorelec: Čebelar in šola – 10 let vzornega sodelovanja 279

V SPOMIN 280

MALI OGLASI 281

Voluntary Contributions for the Beekeepers' Centre of Slovenia

Janez Mihelič: The Beekeepers' Day at the 40th Fair of Agriculture and Food in Gornja Radgona

THIS MONTH'S WORK FOR BEEKEEPERS

Franc Prezelj: Beekeepers Jobs in Multiple-Story Hive in October

Franc Panker: Beekeepers Jobs in AŽ Hive in October

Mira Jenko - Rogelj: Veterinary Advice for October

BEEKEEPERS' CONGRESS

Janez Mihelič: Meeting Related to the Exhibition at the Apimondia 2003 – Apiexpo 03

Invitation for Tenders for Putting up of a Wooden Beehouse at the Apimondia 2003 Congress

Borut Preinfalk: Invitation to Cooperate at the Organisation of Apimondia 2003 in Ljubljana

BEEKEEPERS' CONFERENCE

Janez Mihelič: The Meeting of the Styrian Beekeepers is Becoming Traditional

Marjan Papež: The 18th Days of Honey in Polhov Gradec

Janez Mihelič and Avgust Gril: Successful Meetings of the Lower Carniola and Other Beekeepers in the Beekeepers' Centre at Podstenice

SHORT NEWS

Notice to the Societies' Managements

Janez Mihelič: Visit of the Representatives of the Tourist Association of Slovenia at the Beekeepers' Centre of Slovenia

OUR BEEKEEPERS' EXPERIENCES

Marjan Debelak: Again, the Beekeepers Year Slipped by Too Quickly ...

FROM SOCIETY LIFE

Zoran Židarič: Within the ČZD Maribor a Beekeepers Course for The Beginners took place in 2001 and 2002

Anica Troha: An Excursion of the Members of the Skaručna and the Tacen Beekeepers Societies

FOR THE YOUNG BEEKEEPERS

Sonja Pogorelec: 10 Years of a Successful Cooperation between a Beekeeper and a School

IN MEMORIAM

SMALL ADVERTISEMENTS

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI za Čebelarški center Slovenije

Za Čebelarški center Slovenije so avgusta in septembra še prispevali v naslednji čebelarji:

Ivan Bajc 2000 SIT, Čebelarstvo društvo Šentjanž (člani društva) 60.390 SIT, Renato Starc 10.000 SIT, Gregor Drolc 5.000 SIT.

Člani komisije KBZ pri ČZS so opravili naslednja dela: priprava pravilnika KBZ, navodila preglednikom, izdelava zgibanke Kontrolirana pridelava medu v Sloveniji, osnutek pogodbe ČZS čebelarstvo društvo, obrazec števila 1 in 2 v več oblikah, prelepka za kozarec KBZ, spremembe pravilnika KBZ v letu 2000, spremembe navodil za preglednike v letu 2002, govori o promociji KBZ in sodelovanje na sejnih, obravnava pravilnika za geografsko poreklo slovenskega medu, obravnava pravilnika za geografsko poreklo propolisa.

Posamezniki so opravili naslednje število ur: Milan Meglič 89 ur, Franc Grajzar 89 ur, dr. Jože Šnajder 35 ur, Avgust Sinic 12 ur, Mirko Pavlin 6 ur, Ivan Videčnik 6 ur, Renato Starc 6 ur, Vladimir Jenček 6 ur in Slavko Kleindienst 6 ur. Poleg delovnih ur člani komisije prispevajo za ČZS tudi potne stroške, ki bi jih bili upravičeni dobiti zaradi navzočnosti na sestankih komisije.

Člani uredniškega odbora Slovenskega čebelarja odstopajo v korist ČZS sejnine in potne stroške za devet mesecev leta 2002, in sicer Franci Marolt v znesku 24.450 SIT, Jože Babnik 8.300 SIT, Janez Poklukar 4.350 SIT, Aleš Gregorc 19.430 SIT, Mira Jenko - Rogelj 17.860 SIT, Marjan Debelak 19.930 SIT in Juri Senegačnik 19.930 SIT.

Avtorski honorarji za članke, objavljene v reviji Slovenski čebelar v letu 2002

V letu 2002 so avtorske honorarje za objavljene članke v reviji Slovenski čebelar do devete številke, na podlagi sklepa UO ČZS o neplačevanju avtorskih honorarjev za Slovenskega čebelarja v letu 2002, prispevali naslednji avtorji: Franc Panker 20.000 SIT, Franc Prezeli 36.000 SIT, Mira Jenko 24.000 SIT, Lidija Matavž 4.000 SIT, Aleš Gregorc 18.000 SIT, Janez Poklukar 8.000 SIT, Rermy Ivanc 8.000 SIT, Pavel Zdešar 6.000 SIT, Janez Mihelič 24.000 SIT, Marjan Debelak 38.000 SIT, Ivan Suštar 4.000 SIT, Anton Tomec 5.000 SIT, Vida Lešnik 4.000 SIT, Milan Meglič 38.500 SIT, Franc Grajzar 24.000 SIT, Štefan Perša 4.000 SIT, Jože Simec 8.000 SIT, Vlado Rainer 3.500 SIT, Štefan Antolin 3.500 SIT, Danilo Kastelic 4.000 SIT, Branko Nemec 4.000 SIT, Anita Vraničar Novak 4.000 SIT, Franci Marolt 20.675 SIT, Renato Starc 5.000 SIT, Mihael Premrl 6.000 SIT, Ludvik Kramberger 6.000 SIT, Marjan Papež 7.000 SIT, Ivan Pehant 4.000 SIT, Zlatko Kuk 4.000 SIT, Suzana Skerbiš 4.000 SIT, Alenka Oder 4.000 SIT, Janez Levstik 5.000 SIT, Brane Kozinc 4.000 SIT, Franc Mencin 4.000 SIT, Štefan Brvar 4.000 SIT, Anton Rozman 5.000 SIT, Andrejka Klajžar 3.000 SIT, Janez Hočevar 4.000 SIT, Anton Medved 4.500 SIT, Terezija Golob 8.000 SIT, Ivan Arenšek 12.000 SIT, A. Marija Mihelič 5.000 SIT, Janez Grad 6.000 SIT, Marta Krmelj 4.000 SIT, Franc Šolar 4.000 SIT, Jani Puckmeister 3.000 SIT.

VODSTVOM ČEBELARSKIH DRUŠTEV IN ČEBELARJEM – DELOVNE AKCIJE NA ČZS

V mesecu oktobru in novembru 2002 bomo ob sobotah, s prostovoljnimi delovnimi akcijami, urejali okolje Čebelarkega centra Slovenije.

V okolju bomo zasadili medovita in zdravilna zelišča ter medovite grmovnice. Tako bomo polepšali okolje naše stavbe in našim obiskovalcem ponudili možnost ogleda zeliščarske poti.

Prosimo vas, da sodelujete pri delovnih akcijah in podarite sadike, ki jih gojite v svojih vrtovih.

Vaše sodelovanje potrdite v tajništvu ČZS – ☎ 01/729 61 02.

ČZS

IZŠLA JE VIDEOKASETA O SLOVESNEM ODPRTJU ČEBELARKEGA CENTRA SLOVENIJE

V devetdesetih minutah si boste lahko ogledali nepozabne dogodke ob slovesnem odprtju Čebelarkega centra Slovenije na Brdu pri Lukovici.

Kaseto lahko naročite v tajništvu ČZS na telefon 01/729 61 00, poslali vam jo bomo po povzetju. Cena za eno kaseto z DDV je 2.500 SIT. Dodatno vam bomo zaračunali še stroške poštne.

ČZS

PRIREDITVE V ČEBELARSKEM CENTRU SLOVENIJE

ČEBELARSKA ZVEZA DRUŠTEV MARIBOR

Streliška c. 150
2000 MARIBOR

TEČAJ PRIDELAVE MEDICE

Sekcija za pridelavo medenih pijač organizira tečaj pridelave medice.

- Tečaj bo potekal v prostorih Čebelarke zveze Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 LUKOVICA, in sicer ob sobotah od konca oktobra 2002.
- Teoretični in praktični del tečaja bo predvidoma potekal dve soboti s presledkom približno mesec dni, skupaj 20 ur.
- Teoretični del bo vodil dr. Andrej Podjavoršek iz Srednje kmetijske šole Maribor, pri praktičnem delu pa mu bosta pomagala g. Oder in g. Slanič.
- Cena tečaja je 8.000 SIT za udeleženca, optimalno število udeležencev je 30.

Cena tečaja poleg predavanj obsega še:

- degustacijo medic (s tem želimo tečajnikom prikazati najboljše medice – nagrajene z zlato medaljo);
- vsak tečajnik bo prejel steklenico medice v primerni embalaži, prav tako bomo skupaj nastavili vrenje določene količine enega vzorca vrhunskih medice.

Pisne prijave pošljite na naslov:

ČEBELARSKA ZVEZA DRUŠTEV MARIBOR, Streliška c. 150, 2000 MARIBOR,
s pripisom »Za tečaj medice«.

V prijavi navedite:

- Ime in priimek, naslov, telefonsko številko, na kateri ste dosegljivi.

Morebitne druge informacije lahko dobite po telefonu, št. 041/699-554.

Predsednik sekcije za pridelavo medenih pijač Marjan Slanič

POGOJI ZA NAJEM DVORAN V ČEBELARSKEM CENTRU SLOVENIJE

V Čebelarskem centru Slovenije je po sklepu UO ČZS cena najetja posameznih dvoran naslednja:

Velika dvorana Antona Janše – najetje za cel dan 20.000 SIT + DDV

Srednja dvorana P. P. Glavarja – najetje za cel dan 15.000 SIT + DDV

Mala dvorana A. Žnidaršiča – najetje za cel dan 10.000 SIT + DDV

Vstopnica za vodeni ogled Čebelarskega centra s šestimi barvnimi razglednicami je 600 SIT.

ČZS

ČEBELARSKI DAN NA JUBILEJNEM, 40. KMETIJSKO-ŽIVILSKEM SEJMU V GORNJI RADGONI

Uspešna predstavitev slovenskega čebelarstva

Janez Mihelič

V okviru letošnjega jubilejnega, 40. kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni (potekal je od 24. do 31. avgusta) smo čebelarji po več letih znova pripravili čebelarsko razstavo. Organizatorja zelo zanimive in odmevne čebelarske razstave sta bila Čebelarska zveza Slovenije in Pomurski odbor za napredek čebelarstva, sodelovale pa so tudi druge organizacije. Pomurski sejem nam je brezplačno dal na voljo prostor za čebelarsko razstavo in dvorano za predavanja, za to prijazno potezo se zahvaljujemo direktorju sejma g. Janezu Erjavcu, saj bi v nas-

protne ne mogli nastopiti tako enotno in v tolikšnem obsegu.

Razstava je bila odprta v soboto, 24. avgusta. Sem je odprl predsednik republike, g. Milan Kučan, potem pa si je ogledal razstavljeni blago in se kar precej časa zadržal tudi v čebelarskem razstavnem prostoru. Zanimalo ga je stanje čebelarstva v Sloveniji, predstavnika čebelarjev, dr. Stanko Kapun in g. Franc Pižmoht pa sta ga obvestila tudi o svetovnem čebelarskem kongresu Apimondia, ki bo leta 2003 v Ljubljani. Ob tej priložnosti sta mu izročila

brošuro Med iz Pomurja, ki sta jo izdala Čebelarstva zveza Murska Sobota in Pomurski odbor za napredek čebelarstva. V imenu ČD Peter Dajnko Gornja Radgona mu je tajnik društva g. Franc Pižmoht podaril ponatis knjige Čelarstvo Petra Dajnka. Delo je prvič izšlo leta 1831, ob finančni pomoči občine Gornja Radgona pa so ga ponatisnili leta 2001, ob 170. obletnici izida knjige in 50-letnici obstoja ČD Peter Dajnko. Skupaj s predsednikom Kučanom so čebelarstvo obiskali tudi minister za kmetijstvo g. Franci But, predsednik KGZ Peter Vrsk, župan občine Gornja Radgona Miha Vodenik in direktor Pomurskega sejma Janez Erjavec.

Ob obisku sejma so se poleg številnih čebelarjev iz Avstrije, Madžarske in vseh delov naše države na čebelarstvu razstavnem prostoru ustavili tudi kmetijski ataše Francije, danski veleposlanik v Sloveniji in predstavnik ministrstva za kmetijstvo iz Danske.

Poleg razstave je Čebelarstva zveza Slovenije v nedeljo, 25. avgusta, za čebelarje pripravila tudi strokovno srečanje. Udeležence so pozdravili podpredsednik ČZS g. Vlado Pušnik, tajnik ČZS g. Anton Tomec in dr. Stanko Kapun v imenu Pomurskega odbora za napredek čebelarstva.

Sledila so predavanja o medu, kolektivni zaščitni blagovni znamki slovenskega medu in veterinarski zakonodaji s področja čebelarstva. Dr. Kapš iz Novega mesta je govoril o medu in njegovem pomenu pri zdravi prehrani, Milan Meglič je govoril o kolektivni blagovni zaščitni znamki slovenskega medu in njenem pomenu, mag. Božič iz Veterinarske uprave Slovenije pa o novi veterinarski zakonodaji, povezani s higienskimi zahtevami za pakiranje medu. Po njegovih besedah bodo zahteve za pakiranje in dajanje medu v promet pri prodaji na domu nekoliko omiljene, zaostrele pa se bodo zahteve za polnjenje medu v večjih obratih, ki med pakirajo in ga dajejo v promet za široko porabo. Povedal je, da pripravljajo tudi program izobraževanja veterinarskih pomočnikov za čebelarstvo in da razmišljajo o njihovi novični uvedbi.

Na sliki sta dr. Stanko Kapun in čebelar Cigan. Oba sta veliko prispevala k uspehu razstave na sejmu v Gornji Radgoni.

Foto: J. M.

Pogled na zanimivo čebelarstvo razstavo.

Foto: J. M.

Omeniti moramo, da sta k postavitvi razstave največ prispevala dr. Stanko Kapun in g. Franc Pižmoht iz ČD Peter Dajnko Gornja Radgona ter nekateri člani Pomurskega odbora za napredek čebelarstva. Pri tem so sodelovale še nekatere druge organizacije, med njimi Srednja kmetijska šola Rakičan, ki je predstavila program izobraževanja za poklic čebelar/čebelarka, in Čebelarstva zveza Murska Sobota, predvsem njen predsednik Štefan Perša. Pri degustacijah medu in drugih čebeljih pridelkov so ves teden sodelovali številni čebelarji iz Pomurja (Madjar, Kozic, Novak, Šalamun, Kiselak, Cigan). Danilo Bedek je predstavil inkubator za matice, Franc Panker pa plemenilec in poster. Stara čebelarstva orodja in panje je razstavil čebelar Drago Šalamun iz Krapja pri Veržuju. Panje je razstavilo Mizarstvo Budja iz Petišovcev, nakladne panje in embalažo pa Vema iz Maribora. Razstavljeni prostor je zelo popestril pult za degustacijo medu v obliki čebeljnaka, ki ga je izdelal g. Franc Pižmoht. Izobešena sta bila tudi zastava Apimondie in plakat kongresa Apimondia 2003, obiskovalcem pa so vse dni delili prvo in drugo obvestilo z informacijami za udeležence čebelarstva kongresa. Veliko zanimanje je bilo tudi za zloženke o blagovni znamki KBZ, ki je bila predstavljena na velikem plakatu. Tik pred začetkom sejma sta Čebelarstva zveza Murska Sobota in Pomurski odbor za napredek čebelarstva izdala zelo lepo brošuro Med iz Pomurja. Pri izdaji so sodelovali KGZS – Zavod Murska Sobota, Srednja kmetijska šola Rakičan in NVI, enota Murska Sobota.

Zadnji dan sejma so v sprejemu kmečkih običajev z zanimivim čebelarstvom vozom nastopili tudi čebelarji iz Svete Trojice.

Jubilejni, 40. kmetijsko-živilski sejem je v osmih dneh obiskalo skoraj stopetdeset tisoč obiskovalcev. Tolikšnega obiska niso pričakovali niti največji optimisti, to pa je dober obet za razvoj sejma v prihodnje. Kot so ugotovili tudi organizatorji razstave, bo treba prihodnje leto poleg promocijske pripraviti tudi manjšo prodajno razstavo čebeljih pridelkov, saj je bilo zanimanja za nakup le-teh veliko.

ČEBELARJEVA OPRAVILA V NAKLADNEM PANJU V OKTOBRU

Franc Prezelj, čebelarški mojster

Kljub temu da smo čebelar-sko leto končali in čebele bolj ali manj že pripravili na zimo, jih tudi ta mesec ne smemo zanemariti. V tem obdobju se med čebelami zelo pogosto pojavlja tihi rop, ki ga največkrat opazimo le s preverjanjem teže panja ali pogleda v njegovo notranjost. Izku-

šen čebelar bo že z delnim dvigom zadnjega dela nakladnega panja približno ocenil količino potrebne zaloge v panju. Najbolj natančno pa jo bomo ocenili, če bomo stehali vsak panj posebej. Tako preverjanje izvedemo približno v sredini oktobra. Če ugotovimo, da se je zimska zaloga zaradi tihega ropa preveč zmanjšala, jo moramo nadomestiti z dodatkom rezervne hrane v satju, le izjemoma pa dodamo tudi invertni sirup. Pri dodajanju hrane v obliki sirupa moramo biti še posebej pozorni, da s krmljenjem družine, ki jo je prizadel tihi rop, ne izzovemo pravega ropa, saj bo ta brez dvoma povzročil še veliko večjo škodo.

Rop, ne glede na to, ali gre za tihega ali pravega, v tem letnem času ni nobena redkost. Le redkokateri čebelar se še ni srečal s pravim ropom. K sreči čebelarji odkrijejo večino ropov, ko je to mogoče, čeprav jih skoraj ne morejo preprečiti, in s precej truda rešijo, kar se rešiti da. Odgovornost za rop čebelarji največkrat pripišejo brezvestnemu sosedu, ki čebele krmi na neprimeren način ali ob nepravem času. Ta vzrok ni izključen, vendar je največkrat povzročitelj ropa prav čebelar iz domačega čebelnjaka. Zdaj, ko v naravi ni več prave paše, čebele pa povečajo skrb za prihajajočo zimo, je nevarnost ropa tako velika, da ga lahko povzročimo že z enim samim pozabljenim satom, ki je nekje v čebelnjaku dostopen čebelam. Dovolj je samo odprt kozarec medu, da ne omenjamo še izrazitejših primerov izzivanja nesreče.

Še zadnjič v tem koledarskem letu na hitro preverimo stanje v čebelji družini. Če najdemo osirotele družino, ji dodamo mlado matico skupaj z rezervno družino. V novo oblikovani družini pazimo tudi na zadostno zalogo zimske zaloge. Zelo pomembno je, da ima vsaka družina poleg sladke zaloge vsaj sat ali dva cvetnega prahu.

Pozornost naj velja tudi okolici čebelnjaka. Oktobra lani je na Gorenjskem bogato zamedila vrba. Ob toplim oktobrskem vremenu so čebele pridno pri-

našale v panje vrbovo mano, ta pa je pozimi v številnih čebelnjakih povzročila hudo grizo čebel, v povezavi s tem pa tudi nosečo. To je bil vzrok za marsikatero izgubljeno čebeljo družino. Bodimo pozorni na pozne paše. Prav je, da tudi jeseni kritično sledimo, kaj in koliko čebele prinašajo v panj. V tem obdobju je dobrodošla cvetlična paša in za zgodnje zaleganje še posebej cvetni prah, nikakor pa ne mana, shranjena tik ob gnezdu.

Vse panje pregledamo in namestimo zimska žrela, ki naj ne bodo višja od 6 mm. Tako bomo preprečili, da bi v panj lahko vdrle miši, ki nikdar niso dobrodošel gost. V delovnih prostorih in skladišču namestimo pasti in strup za miši, saj te tudi v teh prostorih niso zaželeni. Poleg tega, da onesnažujejo okolico, naredijo občutno škodo na satju in nekovinski opremi. Pasti in strup za miši naj bosta nastavljena vse do toplih pomladanskih dni, ko se ti glodalci preselijo v naravo.

Oktober je najprimernejši mesec za opravila, ki smo jih med poletno sezono odlagali za poznejši čas. Dan je še primerno dolg, temperature prijetne za delo in tudi zato se bomo lotili popravil ter barvanja panjev in druge opreme. Ne zanašajmo se na pomlad. V dolgih zimskih mesecih bo veliko prijetneje izpopolnjevati naše čebelarstvo znanje, če se bomo zavedali, da smo že jeseni uredili panje in drugo čebelarstvo opremo za uspešno in prijetno delo v prihodnji sezoni.

Ne pozabimo na primeren pristop k porabnikom ali potencialnim kupcem medu. Na tem področju moramo še veliko postoriti prav vsi čebelarji. V zadnjem času je v vseh okoliških velikih govorah o približevanju Evropi. Čebelarji v Avstriji dosegajo z neposredno prodajo svojih pridelkov približno trikrat višjo ceno, kot je cena uvoženih čebeljih pridelkov v velikih trgovskih hišah. Podobna razmerja cen čebeljih pridelkov so tudi v drugih evropskih državah. Razmisli velja, zakaj naš domači med, ki je sicer eden najboljših na svetu, prodajamo po cenah, ki so največkrat celo nižje od uvoženega medu neznanega izvora in zelo dvomljive kakovosti.

Pomemben del našega dela, ne nazadnje pa tudi našega zadovoljstva in naših uspehov pri združevanju prijetnega s koristnim, je načrtovanje naše čebelarске dejavnosti in prihodnji sezoni in tudi dolgoročneje. Že na začetku razmišljanja se moramo opredeliti, kaj želimo doseči z delom pri čebelah. Čebelarjenje nam ponuja vrsto možnosti. Vsaka od

teh zahteva drugačen pristop, vsem pa je skupno znanje, ki je potrebno pri vsakem načinu, ne glede na cilj, ki ga želimo doseči. Ob pomanjkljivem poznavanju biologije čebel bomo kaj kmalu doživeli neprijetna presenečenja, ki si jih ne bomo znali razložiti. Iskali bomo hitre odgovore, vendar nam bo to koristilo le pri našem nadaljnjem delu s čebelami.

Pri odločanju o svojem cilju ne smemo zanemariti časa, ki smo ga namenili delu s čebelami. Glede na to bomo prilagodili vse druge dejavnosti. V skladu z željami, predvsem pa v skladu z znanjem, se bomo odločili za velikost čebelarstva in panjski sistem ter se opredelili, ali želimo čebelariti izključno kot ljubitelji čebel oziroma opazovalci življenja teh drobnih žuželk, torej kot ljubiteljski čebelarji, in ob tem iztržiti tudi nekaj priložnostnega dohodka, ali pa se želimo z dohodkom iz čebelarstva tudi preživljati. Od tega je namreč odvisno, kako se bomo lotili čebelarjenja, če želimo v svojih prizadevanjih biti tudi uspešni in zadovoljni s svojim delom.

Najpogostejši vstop v čebelarstvo vrste je nakup nekaj čebeljih družin, ne da bi se prej seznanili z življenjem čebel. V tem primeru se izobraževanje na področju čebelarstva začne šele po prvih problemih, ki jih zazna na novo pečeni »čebelar«. Tak način je zelo dolgotrajen in zaradi stalnega prilagajanja načina dela pridobljenemu znanju tudi ustrezno drag, ne-

primerno dražji, kot če mlad čebelar že na začetku pridobi vsaj osnovno znanje o čebelarstvu in ob podpori nesebičnega mentorja sproti rešuje vse probleme, tudi tiste, povezane z morebitno širitvijo čebelarstva obrata.

K sreči je v zadnjih letih vedno več možnosti, da si začetniki in tudi čebelarji, ki sicer že vrsto let uspešno čebelarijo, pridobijo potrebno čebelarstvo znanje. K temu je gotovo pripomogel tudi razvoj prometa, saj zdaj ni težko dobiti ustreznega predavatelja iz bolj oddaljenega kraja ali obiskati predavanje v nekoliko bolj oddaljenem kraju. Vsako leto je več različnih predavanj in seminarjev, ki so praviloma zelo dobro pripravljeni in temu primerno tudi obiskani. V Komendi smo minulo sezono organizirali čebelarstvo predavanje, ki je pritegnilo čebelarstvo zanesenjake tako rekoč iz vse Slovenije, od Murske Sobote do Tolmina in od Preddvora do Brežic. To kaže, da znanja željni čebelarji v preteklosti sploh niso imeli možnosti za pridobivanje strokovnega čebelarstva znanja.

Vsem, ki se strinjate s tem, da je znanje ena izmed temeljnih vrednot, in se temu primerno tudi izobražujete, želim v skorajšnji zimski sezoni veliko zadovoljstva ob novih spoznanjih iz življenja čebel in pri njihovi oskrbi.

ČEBELARJEVA OPRAVILA V AŽ PANJU V OKTOBRU

Franc Panker, čebelarji mojster – Murska Sobota

Ta mesec se končujejo vsa čebelarjeva opravila pri čebelah, s tem pa tudi vsi posegi v čebeljo družino. V celinskem delu Slovenije matice navadno prenehajo zalegati, razen tistih, ki so bile zamenjane pozno poleti ali šele septembra. Temu primerno se vali tudi pokrita zale-

ga. Čebele, izlezene avgusta, septembra in oktobra, so navadno dolgožive in nasičene z beljakovinami, če so bile vzrejene v ugodnih pašnih in zdravstvenih razmerah. Poleg tega imajo tudi zadostno količino predelane pokrite hrane in cvetnega prahu za ugodno prezimitev in izzimitev. Tem čebelam ni bilo treba predelati in pokriti dodane hrane, zato se niso izrabile (povedano drugače, ohranile so vse funkcije žlez), tako da bodo ob ugodnih vremenskih razmerah v prihodnjem letu lahko vzredile mlado zalego, ki bo zamenjala staro generacijo čebel. S tem je zagotovljen nadaljnji nemoten razvojni cikel. Kot vemo, je med vsemi pasmami čebel kranjica med prezimovanjem številčno najšibkejša. Čez zimo porabi zelo majhno količino hrane. Njen spomladanski razvoj, seveda ob ugodnih podnebnih in pašnih raz-

merah, pa je zelo buren. Zato se je treba potruditi in čebelam res omogočiti kar najboljše možnosti za uspešno prezimitev. Za izgubo čebeljih družin je navadno kriv čebelar sam, čeprav le redkokateri to tudi prizna. Preberite si članek v Slovenskem čebelarju, 1985, št. 10, str. 271 in 272!

Kaj bomo počeli pri čebelah oktobra? Ne prav veliko. Če bo to nujno, bomo opravili še zadnji poseg v družino. Kaj bomo še postorili?

– Dodali bomo še nekaj tople hrane z izvlečki zdravilnih rastlin (čaj pelina, rmana itd. ali izvleček česna);

– panje bomo stisnili med seboj, reže pa zapažili z ustreznim materialom;

– po potrebi bomo zmanjšali žrela ter namestili zapore za rovkve in miši;

– uredili bomo notranjost in okolico čebelnjaka ter

– zagotovili čebelam mir pred motečimi zunanjimi dejavniki.

Kdaj posežemo v čebeljo družino?

Ne glede na način prezimovanja v čebeljo družino posežemo samo, če čebelje gnezdo ni na sredini, ampak ob steni panja.

Zakaj poseg v tako čebeljo družino?

Čebelar mora zagotoviti čebelji družini kar najboljše možnosti za uspešno prezimitev. Med letom čebele še prenesejo različne nestrokovne posege v gnezdo čebelje družine in njeno razbijanje, temu primerni pa so tudi stresi, ki zelo slabo vplivajo na njihov nadaljnji optimalni razvoj. Oktobra že oblikujejo gnezdo, in to navadno tam, kjer se vali zadnja pokrita zalega. Na tem mestu družine zdaj tudi podsedajo, čeprav je to odvisno od moči čebelje družine. Čim močnejša je čebelja družina, tem večja sta premer in obseg gnezda (zaseda več satov). Tako živalna čebelja družina tudi lažje prezimi zaradi boljših klimatskih razmer v panju. **Čebelarji se moramo zavedati, da je idealno bivališče za čebele suh, zračen prostor brez prepaha. Temu primerno bo tudi zdravstveno stanje čebeljih družin.** Vlažen, zato hel prostor je zanje lahko usoden. Čebelje družine, ki prezimujejo v takih razmerah, čez zimo zelo oslabijo, porabijo zelo veliko hrane, postanejo nosečave, v najslabšem primeru pa celo odmrejo. **Sicer pa, koliko prostora oziroma satja potrebuje normalna čebelja družina za nemoteno prezimovanje?** Celo ten prostor, v katerem čebelja družina prezimuje. Iz svojih dolgoletnih izkušenj lahko zatrdim, da vsako zmanjševanje prostora oziroma stiskanje čebeljih družin med prezimovanjem čebelam samo škoduje, ne pa koristi. V veliki zmoti so tisti, ki trdijo, da čebelam koristi tako zmanjševanje prostora kot izdatno paženje, to pa svetujejo tudi nekateri starejši pisci člankov. Konec koncev pa je vedno čebelar tisti, ki na podlagi svojih izkušenj te nasvete upošteva ali ne.

Kako prezimujem svoje čebelje družine? Več o tem si lahko še enkrat preberete v prejšnji številki Slovenskega čebelarja.

Vstavljanje distančnega vložka, premestitev čebeljega gnezda v medišče. **Kdaj posežem v čebeljo družino?** V čebelje gnezdo posežem le, če gnezdo ni na sredini panja. Kadar je gnezdo levo ali desno od sredine panja, ga vedno postavim na sredino. **Kako to izvedem?** Panj mora biti očiščen vseh voščenih prizidkov, enako velja za matično rešetko in podnico. Od nasprotne strani vzamem ustrezno število satov s predelano hrano. Te zložim na kozico ter jih pokrijem s platnenim pregrinjalom (previdnostni ukrep pred morebitnimi roparicami).

Nato gnezdo – sat za satom samo prelistam do medenih satov z nasprotne strani. V gnezdo dodam sate v enakem vrstnem redu, kot sem jih prej odzvel. S panji, ki so zloženi v zadnji vrsti, ukrepam drugače. Po končanem krmljenju tem čebeljim družinam odvezam sat predelane hrane ali medu, če ta ni v celoti pokrit, namesto sata pa vložim pregradno desko. **Kaj dosežem s tem?** Zaradi razlike med zunanjo in notranjo temperaturo se na stenah panjev in skrajnih satih nabira vlaga (kondens). Če hrana ali med nista v celoti pokrita, sta zelo hidroskopična (vpijata vlagu), zaradi tega pa se hrana kvari in plesni. Če take sate odvezam in jih zamenjam s pregradno desko, nastane med steno panja in ločilno desko zračna blazina, ki preprečuje ohlajanje gnezda. Kondens, ki se nabira na stenah panjev, počasi hlapi in izhlapeva skozi žrelo. Zato žrela ne smejo biti preveč zožena. Ko se ob koncu januarja ali v začetku februarja pojavi prva čebelja zalega, pa čebele dobijo prepotrebno vodo za oskrbo mlade zalege. Ko se čebelja družina toliko razvije, da zaseda celoten prostor, odvezam pregradno desko in med dva zadnja sata vstavim satno osnovo. Tretje, kar s tem dosežem, je, da se čebelja družina med prezimovanjem lahko pomika levo, desno ali nazaj za hrano. Tako ni več bojazni, da bi čebelja

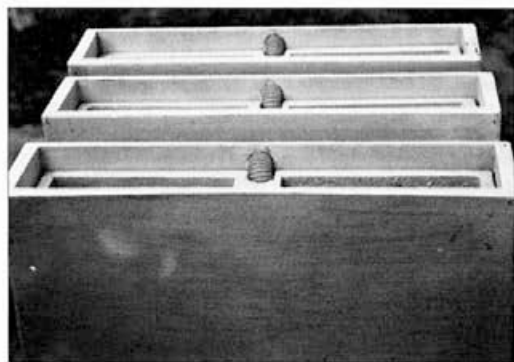
Premestitev čebeljega gnezda v medišče.

družina med prezimovanjem zgubila stik s hrano. To je tudi najpogostejši vzrok odmrtja čebeljih družin med prezimovanjem.

Prostor bomo znova korigirali spomladi, če bo to potrebno za nadaljnji nemoten razvoj čebeljih družin.

Dopolnitev zimske zaloge hrane je odvisna od časa, količine paše v naravi, količine dražilnega krmjenja in od starosti matice oziroma od tega, kdaj smo dodali mlado matico. Znano je namreč, da mlade matice jeseni zalegajo dalj časa, odvisno pač od vremenskih in podnebnih razmer ter od živalnosti čebelje družine. **Kakšno hrano bomo dodali?**

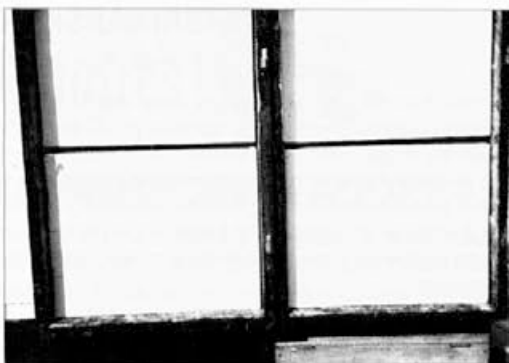
Če dodajamo tekočino, naj bo ta gostejša, mlačna, vsebuje naj izvlečke zdravilnih rastlin (čaj rmana, pelina itd., ali izvleček česna). To zelo ugodno vpliva na prebavila čebel, seveda pa **ne zdravi** bolezni prebavil.

Pitaniki s kontroliranim odvzgom hrane

Panje stisnemo med seboj, reže zapolnimo z ustreznim materialom, da preprečimo preprih med panji in s tem nepotrebno ohlajanje notranjosti panjev.

Po potrebi zmanjšamo žrela, hkrati pa nanje namestimo zapore, da preprečimo vdor rovkam, mišim in drugim škodljivcem. Preprečiti moramo vsak tihi ali drugačen rop. Žrel ne smemo preveč zmanjševati, ker s tem preprečujemo nujen dotok svežega zraka. Stalen dotok svežega zraka je za čebeljo družino življenjskega pomena. O tem preberite članek v Slovenskem čebelarju, 1992, št. 10, str. 273 in 274.

V panju nameščeni pitaniki

Ureditev notranjosti in okolice čebelnjaka. Vsak čebelar si po svoje uredi notranjost in okolico čebelnjaka. Za to ni pisanega pravila. Okolica naj bo urejena tako, da ne moti čebel med prezimovanjem, hkrati pa daje videz urejenosti.

Zagotovimo čebelarjem mir pred zunanjimi vplivi. Kot je znano, se čebele odzivajo tudi na negativne dražljaje iz okolice. Takšni dražljaji so: preprih, ropot, zasenčenost čebelnjaka, glodalci, ptice, ose, sršeni itd. Čebelar mora poskrbeti, da po svojih močeh čim prej odpravi te moteče dejavnike. Glodalcem nastavi različne vabe, prav tako tudi osam in sršenom. Pticom je treba preprečiti, da bi stikale po bradah panjev in s tem vznemirjale čebele. Sam jeseni ne barvam panjev, ampak spomladi, po drugem ali tretjem čistilnem izletu, in to z ekološkimi barvami na vodni osnovi, ki se zelo hitro sušijo in jih čebele prepoznajo.

Odbira starega satja. Navadno čebelarji odbirajo satje ob koncu čebelarске sezone. Sam satje izločam pri vsakem točenju, tako da ga jeseni zelo malo ostane za kuho. Več o tem, kako kuhamo stare voščine, pa v naslednjem prispevku.

Nasvet: Vsa opravila pri čebelah opravite pravočasno. Opazujte dogajanje na bradah ali žrelah panjev. Če je kaj narobe, ukrepajte pravočasno!

Ne brskajte po čebeljih družinah, če to ni res potrebno.

ČEBELARSKA RADIJSKA PREDAVANJA V OKTOBRU 2002

Oktober boste v oddaji Kmetijski nasveti na prvem programu Radia Slovenija lahko poslušali:

- **v torek, 1. oktobra**, ob 12.30, bo Jože Hauzer iz Cerkvenjaka govoril o svojih izkušnjah pri čebelarjenju v Slovenskih goricah;
- **v torek, 15. oktobra**, ob 12.30, bo Grega Lužar predstavil izkušnje mladega čebelarja;
- **v torek, 29. oktobra**, ob 12.30, bo Pavle Zdešar govoril o svojih ugotovitvah ob koncu letošnje čebelarске sezone.

Urednica Ivanka Polanec

VETERINARSKI NASVETI V OKTOBRU

mag. Mira Jenko - Rogelj, dr. vet. med.

Pred nami je čas, za katerega so si čebele kolikor mogoče najbolje uredile svoje domovanje, da bi v miru preživele dolge neaktivne mesece. Ob morebitnih poznih donosih mane mora posredovati čebelar in sate s težko prebavljivim maninim medom odmakniti čim dlje od gnezda ali jih odstraniti iz panja, saj je neprimerna hrana poglavitni vzrok za pojav griže in hujši izbruh nosemavosti.

- Iskanje preventivnih sredstev proti nosemavosti je odveč, dokler ne vemo, kaj je vzrok prebavnih težav čebel. Morebitna parazitarna obolenja (navzočnost flagelarnih in amebnih povzročiteljev ter nosemavosti) bodo namreč bodisi potrdile bodisi ovrgle laboratorijske preiskave vzorcev čebel. Za ugotovitev stanja v posameznih družinah je treba iz vsake posebej nabrati 25 do 30 čebel in jih ustrezno označiti.

V čebeljih družinah, pri katerih je po septembrskem zatiranju odpadalo več kot 2000 varoj, so občutno ohromljene vitalne funkcije čebel (glede na število poškodovanih zimskih čebel). Takim invalidom tudi ponavljajoča dolgotrajna zatiranja v oktobru ne morejo zagotoviti uspešnega zimovanja. To so nam potrdila tudi lanska pozno poletna in jesenska zatiranja varoe.

- Oktober je tudi zadnji mesec, v katerem bomo na podlagi kontrole panjske podnice oziroma štetja naravno odmrlih varoj lahko ocenili njihovo številčnost. Samo z natančno kontrolo vseh čebeljih družin se bomo lahko odločili, ali bomo potem, ko v čebeljih družinah ne bo več zalege, zatirali varoo ali ne. Takrat nastopi tudi čas, ko ni več reprezentativnega naravnega odpada varoj, ker bodo zimo preživele na čebelah. Ali bo zimo preživele več kot 30 do 50 varoj v posameznih družinah, je predvsem odvisno od čebelarja.

Tako se bomo pri **naravno odmrlih 0,4 in več varoj na dan** pripravili na **zimsko zatiranje varoe v obdobju, ko v čebelji družini ni več pokrite zalege**. Priprave na zimsko zatiranje so nujne in možne zlasti ob lepih izletnih dneh. Tako bomo s čiščenjem prizidkov in nadzidkov poskrbeli, da v hladnih novembrskih oz. decembrskih dneh ob morebitnem škropljenju (perizina oziroma mlečne ali oksalne kisline) ne bomo dodatno vznemirjali čebel s premikanjem satov.

Pri naravnem odpadu od **0,2 do 0,3 varoe na dan** bomo morali prihodnjo pomlad nujno izvajati apitehnične ukrepe za zmanjševanje števila varoj. Kdor na to ni pripravljen, naj se loti zimskega zatiranja varoe.

Spremljanje populacije varoj v čebeljih družinah nam omogoča racionalno izvedbo ukrepov. S spremljanjem in oceno dosežemo več ciljev:

- zmanjšamo število posegov samo na potrebne,
- izognemo se zatiranju na pamet,
- preverjamo učinkovitost naših ukrepov,
- **preverjamo reinvazije iz okolice** – to je proti koncu oktobra najpomembnejši ukrep, žal pa ga vsako leto zanemarimo.

Če spremljamo razmnoževanje populacije varoe v vsaki družini posebej, lahko po potrebi tudi ukrepamo v vsaki družini posebej.

Obvezno preverjanje lovilcev varoe na panjski podnici nas bo pravočasno opozorilo tudi na pričakovano odpornost varoe na določena sredstva (hemovar). Pričakujemo, da se neučinkovitost ne bo pojavila sočasno na celotnem območju. Če je odpadla varoa dva dni po zatiranju še živa, potem uporabljeno sredstvo ni več učinkovito. **O morebitnih sumih na odpornost registriranih zdravil takoj obvestite pristojnega specialista za zdravstveno varstvo čebel.**

- **Odstranjenost satje**, primerno za prihodnjo sezono in namenjeno skladiščenju, shranimo v hladnem prostoru (s temperaturo manj kot 10 °C) na prepihu. Vse razvojne oblike voščene vešče pa uničimo, če satje za nekaj ur zamrznemo na -15 °C.

Če je bila v družinah ugotovljena nosemavost, moramo satje v tesno zaprtem prostoru za teden dni nujno izpostaviti hlapom očetne kisline (2 ml 80-odstotne očetne kisline). Kislina bo uničila tudi vse razvojne oblike voščene vešče.

Če satja nimamo možnosti hraniti na prepihu ali v hladnem prostoru, moramo poskrbeti za dodatno zaščito, npr. s pripravkom na podlagi *Bacillus thuringiensis* (protocera, certan). Čebelarji, ki imajo nekaj deset rezervnih satov, naj le-te po globoki zamrzitvi ovijejo vsakega posebej v časopisni papir in tako voščeni vešči preprečijo razmnoževanje.

OBVESTILO

o pogojih za sprejem vloge za neposredna plačila na pridobitno čebeljo družino za nečlane ČZS

Na podlagi Uredbe o neposrednih plačilih za pridobitne čebelje družine v letu 2002, objavljeni v Uradnem listu Republike Slovenije, smo predsednike čebelarških društev 6. maja 2002 pisno obvestili o načinu zbiranja zahtevanih vlog.

Strošek administrativne obdelave vloge za čebelarja-nečlana Čebelarške zveze Slovenije je 6.500 SIT. **Predlagamo, da predsedniki ali tajniki čebelarških društev pri izpolnjevanju vlog to upoštevate.** Sezname vlog bomo primerjali s seznamami članstva ČZS, društvom pa bomo za obdelavo vlog za nečlane ČZS izstavili račune.

ČZS

BZ BZ
BZ BZ
BZ BZ

SEJA PODODBORA ZA RAZSTAVO NA APIMONDII 2003 – APIEXPO 03

Na prejšnji seji pododbora za razstavo na Apimondii 2003 9. septembra 2002 je predstavnik Cankarjevega doma g. Gorazd Čad poročal, da je doslej prijavljenih že 48 razstavljalcev, od tega jih je 28 že plačalo najetje razstavnih prostorov. Pogovori potekajo še s petnajstimi razstavljalci. Po njegovih besedah je zanimanje za najetje razstavnega prostora zelo veliko in nad vsemi pričakovanji. Med prijavljenimi je tudi več slovenskih razstavljalcev. Kljub njetju dodatnega šotora za razstavo g. Čad pričakuje, da bo razstavnega prostora na koncu primanjkovalo. Zato pododbor priporoča vsem, ki bi želeli sodelovati na razstavi ali ki želijo po zelo ugodni ceni najeti zunanjo stojnico, naj čim prej pošljejo prijavo

in si tako rezervirajo razstavni prostor. Stojnico na čebelarški minitržnici, ki bo pred Cankarjevim domom, do tja pa bo mogoč dostop brez vstopnic, lahko najamejo tudi društva ali več čebelarjev skupaj. Prijavnice in vse dodatne informacije dobite pri g. Gorazdu Čadu v Cankarjevem domu ali po telefonu št. 01/ 241 71 34. Seveda lahko vse potrebne informacije dobite tudi na ČZS, po telefonu št. 01/ 729 61 14.

Pododbor želi za razstavo slovenskega čebelarstva pridobiti tudi maketo gorenjskega čebelnjaka (velikost 1 m), nagačenega medveda in lutko čebelarja, ki nosi kraničje.

Janez Mihelič,
predsednik pododbora za razstavo

RAZPIS ZA POSTAVITEV LESENEGA ČEBELNJAKA NA KONGRESU APIMONDIA 2003

V dneh, ko bo v Ljubljani potekal svetovni čebelarški kongres Apimondie, bo pred kongresno dvorano Cankarjevega doma v Ljubljani oziroma pred razstavnim šotorom organizirana čebelarška minitržnica s štiridesetimi stojnicami. Tržnica bo v obliki kroga. Stojnice bodo namenjene prodaji čebeljih pridelkov in spominkov. Cena za najetje je zelo ugodna, saj znaša 150 EUR, in to za vse dni kongresa. Stojnice lahko najamejo tudi čebelarška društva.

V sredini tržnice načrtujemo postavitev tipičnega

gorenjskega čebelnjaka, v katerem bo možno prodajati čebelje pridelke, spominke in drugo.

Podjetju, čebelarskemu društvu ali čebelarju, ki bo na ta prostor postavil tipičen slovenski čebelnjak, krit s skodlami ali slamo, s poslikanimi kraničji, in prodajnim pultom na zadnji strani čebelnjaka, Cankarjev dom omogoča brezplačen prostor in možnost prodaje. Čebelnjak naj bi bil okras čebelarške minitržnice. Vse zainteresirane prosimo, da pokličejo po telefonu 01/ 241 71 34 g. Gorazda Čada.

Pododbor za razstavo Apimondia 2003

VABILO K SODELOVANJU PRI ORGANIZACIJI APIMONDIE 2003 V LJUBLJANI – PRIJAVITE SE ZA PROSTOVOLJCA

Verjetno že večina čebelarjev ve, da bo konec avgusta 2003 v Ljubljani svetovni čebelarški kongres Apimondia 2003. Manj znano pa je, da organizacija tako velikega kongresa zahteva izjemno velike napore, sredstva in številne ljudi. Prav primernih in sposobnih ljudi pa pri izvedbi takih prireditev ni nikoli dovolj, zato vse tiste čebelarje, ki imajo potrebno znanje, čas in voljo, vabimo, da se kot prostovoljci pridružijo organizacijskemu odboru. Pogoji za sodelovanje so aktivno znanje vsaj enega tujega jezika (angleško, nemško, italijansko, špansko) in osnovno znanje čebelarške prakse. Prostovoljci bodo delovali kot informatorji na prireditvi v Cankarjevem domu, na informativnih stojnicah po mestu, zadnji dan kongresa pa bodo poleg turističnih vodnikov

strokovni vodniki v avtobusih. Vsi prostovoljci bodo oproščeni kotizacije in bodo imeli prost vstop na vse prireditve Apimondie. Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati, ki se bodo prijaviли prvi. S kandidati bomo sklenili pogodbo o sodelovanju, ki jih bo obvezovala k sodelovanju. Potrebovali bomo 20 prostovoljcev. Vse, ki jih zanimalo sodelovanje pri prostovoljnem delu na Apimondii 2003 v Ljubljani, vabimo, da se prijavijo na naslov: Veterinarska fakulteta, Nacionalni veterinarski inštitut, Gerbičeva 60, 1000 Ljubljana – Borut Preinfalk ali Borut.Preinfalk@gov.si, mobitel: 041/650-158 ali neposredno na Čebelarstvo zvezo Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica – za g. Franca Šivica.

Komisija za prostovoljce:
Borut Preinfalk, dr. vet. med.

SREČANJE ŠTAJERSKIH ČEBELARJEV POSTAJA ŽE TRADICIONALNO

Letošnje srečanje je bilo 23. in 24. avgusta v Čebelarskem centru v Mariboru

Janez Mihelič

Letos je Čebelarska zveza društev Maribor v Čebelarskem centru na Betnavi v Mariboru v petek, 23., in v soboto, 24. avgusta, spet pripravila dneva odprtih vrat. Ob tej priložnosti je v parku pred poslopjem pripravila tudi srečanje štajerskih čebelarjev in številne dogodke, ki so udeležencem popestrili udeležbo na tej zanimivi prireditvi. Program dvodnevne prireditve je bil kar pester. Vse udeležence je že prvi dan pozdravil predsednik ČZDM g. Vlado Pušnik in v svojem nagovoru poudaril zlasti pomen čebelarstva za kmetijstvo in za ohranjanje naravnega okolja.

Domači čebelarji so pripravili stojnice in na njih prodajali pridelke, ki so jih čebele pridelale na Štajerskem. V petek so si obiskovalci v prostorih Čebelarske zveze društev Maribor lahko ogledali panjske končnice in staro čebelarsko opremo ter tipične panje, s katerimi čebelarimo na Slovenskem. Pripravili so tudi predstavitev panjskih sistemov (AŽ panj, Kirarjev panj in nakladni panj) ter opreme za točenje in polnjenje medu. Popoldne so poleg srečelova za vse udeležence pripravili še piknik z živo glasbo.

Veterinarka Vida Lešnik je vodila tako imenovani veterinarski kotichek, v okviru katerega je čebelarje seznanila z uporabo alternativnih sredstev za zatiranje varoe. Čebelarji so ta sredstva, pakirana skupaj z navodili za uporabo, pozneje lahko tudi kupili na posebni stojnici.

Pogled na Betnavo čez ajdovo polje.

Vrhunec prvega dne je bila razglasitev rezultatov ocenjevanja vzorcev medu članov ČZDM ter podelitev priznanj na podlagi Pravilnika o ocenjevanju medu.

Podeljenih je bilo veliko število priznanj za kakovost, to pa dokazuje vrhunsko kakovost slovenskega medu, ki z lahkoto dosega predpisana merila. Zlata priznanja so iz rok predsednika Vlada Pušnika prejeli: Ivan Flac, Marjan Mlaker, Milan Skaza dve priznanji, Franc Oder tri priznanja, Franc Roršek, Ruža Slanič, Ivan Lipovec, Franc Gavez, Maksimiljan

Del razstave v knjižnici ČČ Maribor.

Avtor kipa Sv. Ambroža, ki je krasil prireditev je g. Janez Grauf iz Mežice.

Stojnica ČD Peter Močnik iz Maribora.

Priznanja za medice pripravljena za podelitev in razstava najboljših medic z ocenjevanja.

Prah, Vlado Vogrinec, Karel Sodec, Marjan Čepe, Jože Kodenjsek, Vinko Šnajder, Ivan Bračko dve priznanji, Norbert Jedlovčnik, Julij Kop in Marjan Strehar. Največ zlatih priznanj, in to tri, je za svoje medove dobil Franc Oder iz Zgornje Polskave, za to pa si zasluži še posebno priznanje. Najvišjo oceno, to je 10,43 točke, in s tem tudi naziv šampiona za kakovost je za svoj gozdni med prejel Jože Kadenjšek iz Slovenske Bistrice.

V soboto, ko se je prireditve udeležilo še več ljudi, so v veliki Vi-teški dvorani betnavskega gradu predstavili čebelarstvo uniformo, ki naj bi jo ob slovesnih priložnostih, predvsem pa na kongresu Apimondie prihodnje leto, nosilo čim več čebelarjev. Sledila je slovesna razglasitev rezultatov ter podelitev priznanj in odličij drugega vseslovenskega ocenjevanja medic. V dvorani, ki jo je krasil leseni kip sve-tega Ambroža, zaščitnika čebelarjev, je o pomenu ocenjevanja me-dic za izboljšanje kakovosti in povečanje pridelave te pijače govoril g. Vlado Pušnik. Poročilo ocenjevalne komisije je podal član komisi-je za ocenjevanje, dr. Andrej Podjavoršek. Med drugim je povedal, da je na drugem vseslovenskem ocenjevanju medenih vin, aromati-ziranih medenih in penečih medenih vin, ki je bilo 21. junija 2002 v prostorih Kmetijskega zavoda Maribor, medena vina ocenjevala ko-misija, ki so jo sestavljali mag. Anton Vodovnik, predsednik komisi-je, in člani dr. Andrej Podjavoršek, mag. Doroteja Ozimič, Leonida Gregorič, univ. dipl. inž., in Roman Štabuc, univ. dipl. inž. ČZDM je kot organizator ocenjevanja prejela 28 vzorcev medenih vin, med nji-

Vlado Vogrinec iz Maribora je prejel šampiona za svojo medico.

Prejemniki medalj za najboljši med 2002.

Člani sekcije medenih pijač na stojnici za me-dice.

mi tudi eno aromatizirano medeno vino. Komisija je podelila:

- šestim vzorcem zlato medaljo, med temi pa je en vzorec razglasila za šampiona,
 - trinajstim vzorcem srebrno medaljo,
 - šestim vzorcem bronasto medaljo in
 - enemu vzorcu vina priznanje za sodelovanje.
- Dva vzorca medenega vina je komisija izločila. Povprečna ocena vzorca je bila 17,43 točke, to pa je več kot lani, ko je bila povprečna ocena 17,24 točke. Pridelovalci medenih vin so bili z vseh območij Slovenije.

Nato je predsednik ČZDM g. Vlado Pušnik izročil priznanja dobitnikom.

Zlata priznanja so prejeli: Franc Oder, Marjan Slanič, Ruža Slanič, Srednja kmetijska šola Maribor in Vlado Vogrinec, ki je poleg zlatega priznanja za isto medico iz kostanjevega medu prejel tudi naziv šampiona.

Srebrna priznanja so prejeli: Viktor Pešelj, Jože Šnajder dve priznanji, Čebelarstvo Lasbaher dve priznanji, Anton Pogačnik, Milan Vajda, Tone Tome, Marjan Slanič, Gusti Sinic dve priznanji in Franc Oder.

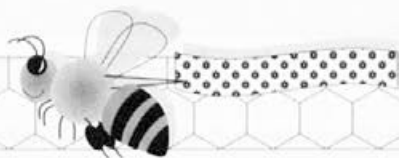
Bronasta priznanja so prejeli: Jože Šnajder, Jože Sever, Stane Plut, Anton Pogačnik, Gusti Sinic in Vladimir Pavlin za aromatizirano medeno vino.

Po prireditvi so udeleženci še degustirali nagrajene medice, degustacijo pa je vodil predsednik sekcije za pridelavo medic g. Slanič.

Slovesen dogodek na prireditvi je bila podelitev priznanj mladim čebelarjem, ki so v šolskem letu 2001/2002 opravili tečaj za čebelarje začetnike. Namenjen je bil vsem novim članom v društvih članicah ČZDM. Razveseljivo je, da se na območju ČZDM vsako leto odloči za sodelovanje na tečaju približno trideset čebelarjev začetnikov. Organizator prireditve je bil še posebej ponosen, da mu je uspelo kot okras prireditve pripraviti najlepšo dekoracijo v naravi, in to hektar cvečice ajde v polnem cvetju tik ob prireditvenem prostoru. Najštevilčnejši obiskovalci na cvetju so bile čebele iz devetih panjev, ki jih v Čebelarskem centru Maribor oskrbuje za učne namene.

Takšne prireditve, kot jo prireja ČZDM, so brez dvoma zelo koristne, saj spodbujajo porabo slovenskega medu, pridelanega v sistemu kolektivne blagovne znamke. To je izjemno pomembno predvsem zaradi hude konkurence uvoženih medov, ki domačemu konkurirajo zlasti z nizkimi cenami, čeprav je njihova kakovost večkrat dvomljiva. Vsekakor si prireditve zaslužijo posnemanje tudi drugih organizacij po vsej Sloveniji.

Mali oglasi

KUPIM LR panje, ☎ 041 661 576.

KUPIM kamion za prevoz čebel od 30 do 40 AŽ panjev, ☎ 031 – 387 401.

PRODAM zaradi bolezni prikolico čebelnjak z 10 naseljenimi AŽ 10S panji, ☎ 04 204 6737 ali 031 54 29 03.

PRODAM TAM 170, letnik 1982 v voznem stanju, lepo ohranjen in vreden ogleda, ☎ 041 653 200.

KUPIM starejše izvide čebelarskih knjig. Če jih ne rabite in bi jih oddali vas prosim, da mi to sporočite na ☎ 041 384 813, Boštjan.

PRODAM UGODNO hojev, kostanjev, in cvetlični med ter cvetni prah, ☎ 01 723 12 99.

PRODAM propolis, razstavljeni čebelnjak za 24 AŽ 10S panjev (cena je 35.000 SIT) in večjo količino suhih bukovih gob, ☎ 07 81 42 690.

PRODAM registrirano čebelarsko prikolico za 10 AŽ panjev, ☎ 01 754 14 74 in GSM 031 872 924.

PRODAM panje AŽ 10 in 7 satarje. Na vašo željo jih lahko predelam tudi v trietažne panje, ☎ 01 361 37 35.

18. DNEVI MEDU V POLHOVEM GRADCU

Marjan Papež

V Čebelarstvu Božnar v začetku avgusta v polhograjski graščini že tradicionalno pripravljajo tako imenovane Dneve medu. V okviru teh so letos pripravili tudi razstavo z naslovom »Ko je padla sekira v med«, na njej pa so prikazali starejšo zgodovino čebelarjenja. Slovesnost ob odprtju Dnevov medu je povezoval Robert Bogataj, popestril pa jo je tudi nastop igralca Janeza Škofa. Poleg gostiteljice, mag. Malči Božnar, je navzoče nagovoril še državni podsekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Viktor Krek.

Omenjena »sekira v medu« je bila ideja in izhodišče za predstavitev novega izdelka Čebelarstva Božnar, Kozarec lipovega, kostanjevega ali smrekovega medu, v katerem je sekira iz voska, je več kot le sladko poslovno darilo. Simbolika sekire v medu pove več kot obilje besed z željami za poslovno ali kakšno drugačno uspešnost. Kozarec s sekiro v medu je vstavljen v kovinski valj, na katerega površini je odtis lubja omenjenih treh drevesnih vrst. Lično in pogumno, ni kaj!

Po uvodnem programu je sledil ogled razstave, ki jo

G. Malči Božnar organizatorica prireditve pred Riharjevim čebelnjakom.

Foto: P. G.

je postavila Darinka Orel. Na ogled so bila nekdanja domovanja čebel: votla dupla, pleteni koši, truge in pa nji starih oblik. Večino eksponatov je prispeval Čebelarški muzej iz Radovljice, stene pa so krasile fotografije Franca Šivica o temi Čebela in cvet. Pisne razlage eksponatov so slabše poučene pojasnile marsikatero neznanko. Manjkali niso niti čebelji pridelki. Po ogledu razstave smo se okrepčali z dobrotami, ki jih je pripravila nepogrešljiva Mimi Plestenjak.

V okviru strokovnega dogajanja na Dnevih medu je bila sobota posvečena letos preminulemu prof. dr. Jožetu Riharju in njegovemu delu na področju čebelarstva, o čemer je govoril Milan Meglič, o gozdnem medenju kot najpomembnejšem Riharjevem delovnem področju pa Pavle Zdešar.

Po obeh predavanjih smo se odpravili pred čebelarški dom v Polhovem Gradcu. V nagovoru je predsednik ČD Dolomiti Janko Prebil povedal, da letos mineva 34 let od ustanovitve njihovega društva. Leta 1968 se je podružnica Polhov Gradec ločila od matice v Ljubljani, k društvu pa se je priključila še Čebelarška družina Horjul. »20. junija 1968 je bil ob turističnem domu v

Približno sto čebelarjev je prisluhnilo Milanu Megliču in Pavletu Zdešarju, ki sta predstavila življenje in delo prof. dr. Jožeta Riharja.

Polhovem Gradcu prvi čebelarški tabor, ki sta ga organizirala ČD Dolomiti in ČD Ljubljana. ČD je še naprej pripravljalo podobne tabore v Srednji vasi. Na teh čebelarških veselicah se je pokazala velika volja čebelarjev, predvsem pa takratnega predsednika Vinka Zibelnika, da bi zbrali denar za uresničitev načrtov. Prostorska stiska, zlasti ob sestankih, je spodbudila zamisel o graditvi čebelarškega doma. Takratni direktor Zavoda za čebelarstvo prof. dr. Jože Rihar je kot domačin, rojen v Gaberju pri Dobrovi, ponudil uskladitev interesov društva in Zavoda. Organizacijske sposobnosti Jerneja Nartnika, požrtvovalnost Vinka Zibelnika, prispevki čebelarjev v delu in materialu ter finančna pomoč Zavoda so omogočili, da je bil dom leta 1980 zgrajen, je med drugim v nagovoru ob odprtju Riharjevega čebelnjaka ob čebelarškem domu Polhov Gradec dejal Janko Prebil. Pot v drevoredu proti čebelarškemu domu Polhov Gradec – drevesa, ki rastejo v tem drevoredu, je namreč po večini prinesel pokojni prof. dr. Jože Rihar – pa so poimenovali Riharjev drevored.

Dneve medu so sklenili v nedeljo s predavanjem prof. Pavla Zaletela »Kako so ljudje začeli čebelariti«

(Nadaljevanje sledi)

Pred pogostitvijo, ki so jo pripravile soproge čebelarjev, so se udeleženci še fotografirali pred Riharjevim čebelnjakom.

Na otvoritvi je pod vodstvom Marjana Malovrha zapel moški pevski zbor Turističnega društva Briše.

USPEŠNI SREČANJI DOLENJSKIH IN DRUGIH ČEBELARJEV V ČEBELARSKEM CENTRU NA PODSTENICAH

Čebelarstva društva so 16. julija ustanovila Regijsko čebelarsko zvezo Petra Pavla Glavarja za Dolenjsko in Belo krajino

Janez Mihelič in Avgust Gril

Kočevski rog junija in julija letos ni tako kot prejšnja leta privlačil čebelarjev zaradi izdatne hojave, smrekove in javorjeve paše, ampak iz povsem drugih razlogov. Čebelarji so namreč pospešeno nadaljevali dela na poslopju centra na Podstenicah, še zlasti živahno pa je bilo 16. junija 2002, ko so ustanovili Regijsko čebelarsko zvezo Petra Pavla Glavarja, kot tudi na pikniku, s katerim sta Čebelarska zveza Slovenije in Regijska čebelarska zveza Petra Pavla Glavarja pogostila predstavnike ministrstev, župane in druge politike, ki so na kakršen koli način pomagali slovenskemu čebelarstvu, še posebej pa pri graditvi Čebelarskega centra Slovenije na Lukovici pri Brdu in Čebelarskega centra Podstenice. Piknik in ustanovna skupščina regijske čebelarske zveze sta potekala pod pokroviteljstvom ČD

Straža-Dolenjske Toplice. Za širšo javnost je bilo zanimivo zlasti srečanje 16. junija, ko so čebelarji Dolenjske in Bele krajine po dveh letih priprav na ustanovni skupščini končno tudi formalno ustanovili svojo regijsko organizacijo, poimenovano po Petru Pavlu Glavarju. 16. junija je lepo sončno vreme privabilo številne čebelarje tudi iz drugih krajev Slovenije, prišli so tudi predstavniki lokalnih oblasti, ČZS pa je zastopal njen podpredsednik, g. Vlado Pušnik.

Čebelarsko društvo Straža-Dolenjske Toplice je skupaj s kulturnimi društvi, osnovno šolo Dolenjske Toplice in pevskim zborom Dolenjske Toplice pripravilo zelo pester kulturni program. Nastopili so tudi člani Čebelarske družine Hočevar iz Sentjerneja in poslušalce razveselili s svojim ubranim petjem. Seveda ni manjkalo niti hrane in pijače niti prijetne glasbe ansambla Staneta Gorenca, saj je v tej prelepi dolini pod vznožjem Kočevskega roga odmevala še pozno v noč.

Srečanje je bilo izjemno prisrčno, velike zasluže za to pa ima tudi povezovalka Marija Andrejčič. Čebelarji so se ob tej priložnosti dogovarjali tudi o drugih zadevah, ne nazadnje tudi o možnosti, da bi Regijsko čebelarsko zvezo razširili še na območje jugozahodno od Kočevskega roga. Ena od osrednjih točk prireditve je bila podelitev diplom udeležencem seminarja za vzrejo matic, ki ga je vodil in organiziral Kmetijski inštitut Slovenije pod vodstvom dr. Janeza Poklukarja, sodelovala pa sta tudi mag. Franc Javornik in Mirko Pavlin, sicer prvi predsednik Regijske čebelarske zveze Peter Pavel Glavar. Izjemno zanimivo je bilo slovesno podpisovanje pristopne listine predsednikov čebelarskih društev v Regijsko čebelarsko zvezo.

Slovesnosti so se udeležili tudi številni predstavniki

Minister Franci But in Lojze Peterle na vožnji.

Ob 280 let stari jelki na Rogu.

medijev. V lokalnih in drugih časopisih kot tudi v lokalnih tv-postajah so naslednje dni odmevno pisali in poročali o dogodku. Čebelarji iz vse Slovenije so si ob tej priložnosti z zanimanjem ogledovali Čebelarski center na Podstenicah in izražali občudovanje nad delom, ki so ga opravili člani razmeroma majhnega Čebelarskega društva Straža-Dolenjske Toplice. Seveda so čebelarji tega društva s ponosom sprejemali pohvale ter obljubili, da se bodo v prihodnje še intenzivneje lotili nalog, ki jih bo treba opraviti v prihodnjih dveh letih. Ko bodo opravljena vsa ta dela, bo Čebelarski center na Podstenicah brez dvoma postal izjemno zanimiv objekt v službi čebelarstva in ne nazadnje tudi kmetijstva in gozdarstva, zlasti na področju izobraževanja, rekreacije ter različnih kulturnih in gospodarskih dejavnosti.

Okrog Čebelarskega centra na Podstenicah je spet vršalo že navsezgodaj 21. junija. Sicer so dela potekala tudi v petek in soboto, a čebelar Stane Šenica je v nedeljo že ob štirih zjutraj podkuril skoraj stolitrski

kotel, v katerem je za goste, ki smo jih povabili na Podstenice, pripravil svojo kulinarčno specialiteto. Čebelarji ČD Straža-Dolenjske Toplice smo z napetostjo in s pričakovanjem pripravljali vse potrebno za sprejem cenjenih gostov. Tudi sonce je že navsezgodaj razkošno sipalo svoje žarke in obetal se je krasen dan. Med

Nastop družine Hočevnar.

Foto: J. M.

Podelitev priznanj.

Slavnostni podpis ustanovne listine regije P. P. Glavarja.

Priznanje za opravljeno je iz rok novega predsednika regije prejel Avgust Gril.

Predsednik ČZS g. Lojze Peterle je poskrbel tudi za dobro voljo.

deseto in enajsto uro dopoldne so začeli prihajati gostje. Naj naštejemo le nekatere: minister za kmetijstvo Franc But, nekaj državnih sekretarjev s kmetijskega ministrstva, npr. Viktor Krek, Jože Kregar in drugi, nekateri župani, iz ČZS pa predvsem predsednik Lojze Peterle ter vsi trije podpredsedniki, tajnik in drugo osebe. Že prvi stiki z gosti so obetali zelo prijetno ozračje. Prelepa okolica, lep pomladanski dan in sprejem so že na začetku privabili sproščenost in nasmeh na obraze vseh navzočih. Aktiv kmečkih žena iz Dolenjskih Toplic je skupaj z ženami čebelarjev pripravil izjemen sprejem z zelookusnimi kulinaricnimi dobrotami, seveda pa nista manjkala niti sol in kruh. Medico in vino, ki so ju prispevali člani ČD Semič-Dolenjske Toplice in še nekatera druga društva, je kaj hitro vzvalovila kri tako gostov kot gostiteljev in harmonikaš Darko Vidic je s poskočnimi skladbami poskrbel za veselo ozračje. Zelo široka krošnja oreha, ki raste pred domom, je gostom kmalu ponudila bogato senco, in ko so bili prvi stiki mimo, so se vrstili zahvalni nagovori. Goste je pozdravil predsednik ČD Straža-Dolenjske Toplice Avgust Gril in se ob tej priložnosti vsem zahvalil za dozdajšnjo pomoč pri realizaciji projektov na Lukovici kot tudi na Podstenicah ter za pomoč slovenskemu čebelarstvu. Nato je spregovoril župan občine Dolenjske Toplice Franci Vovk ter pozdravil predstavnike ministrstva za kmetijstvo in druge goste. Za njim je povzel besedo predsednik Čebelarске zveze Slovenije Lojze Peterle ter se v imenu ČZS zahvalil gostiteljem in izrazil dobrodošlico gostom. Nato je poslušalstvo nagovoril kmetijski minister Franc But ter vneseno in jasno navedel vse uspehe, ki jih je kmetijsko ministrstvo v razmeroma kratkem času doseglo v korist slovenskega čebelarstva. Po kratkem nagovoru je Mirko Pavlin nekaterim gostom v spomin na srečanje izročil sliko Petra Pavla Glavarja. Medtem so se pojavili tudi konjeniki, ki so prišli iz doline tako na konjih kot s ko-

čijami, in gostje so z veseljem posedli v kočije in si ogledali bližnjo okolico. Medtem je bila pripravljena tudi kulinarčna specialiteta Staneta Šenice in njegove žene. Pripravljata jo po Stanetovem receptu, zato jo je sam imenoval kar »prstavleno«. In zanimivo, skoraj sto litrov izjemno dišeče hrane je praktično skopnelo v uri in pol. Medtem je specialist za oglarsko polento Tone Zupančič z ženo že pripravljaval svojo specialiteto. In zanimivo je bilo gledati goste, kako so z užitkom jedli polento, zabeljeno s slanino, opečeno na masti. Medtem so iz doline že prinesli tudi okusno zapečenega odojka, in če upoštevamo še obložene pladnje z različnimi slaščicami, lahko na kratko rečemo, da je bilo za hrano izdatno poskrbljeno.

Predsednik ČD Straža-Dolenjske Toplice je ob priliki našega predsednika Lojzeta Peterleta pobaral, ali ima morda »ta dolge« orglice s seboj. Predsednik Peterle je segel v žep in pokazal pest, iz katere ni bilo ničesar videti, roko je obrnil proti ustom in nenadoma so se po okolici razlegli zelo prijetni zvoki orglic, kot jih zna pričarati iz svojega inštrumenta. Med drugim je zaigral tudi evropsko himno. Prijetno razpoloženje se je nadaljevalo še pozno popoldne. Gostje so imeli na voljo tudi kombi in kočije, zato so se opoldne udeležili prihoda znanega tekača Mišmaša, ki je občinskemu prazniku v čast tekel po občinski meji. Na Štufni je bil kratak postanek in župan občine Dolenjske Toplice Franci Vovk je gostom ponudil golaž. Veselo razpoloženi gostje so si ogledali še debelo jelko, ki ima 45 m³ lesne mase in je stara več kot 280 let. Poleg tega so organizirali tudi ogled ostankov žage na Rogu, pragozda in nekaterih drugih zanimivosti.

Gostje so se vračali na svoje domove šele pozno zvečer, nekateri pa so se udeležili še praznovanja občinskega praznika v Dolenjskih Toplicah. Številni so bili tako navdušeni, da so izrazili željo po vnovičnih srečanjih s čebelarji na Podstenicah.

OGLEJTE SI DOMAČO STRAN ČZS NA INTERNETU

<http://www.cebelska-zveza-slo.si>

Kratke novice

OBVESTILO VODSTVOM DRUŠTEV

Vodstva društev prosimo, da nam pošljejo svoje nove številke **transakcijskih računov**. Obvestilo pošljite po pošti na naslov Čebelarška zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica ali na e-naslov barbara.zajc@cebelska-zveza-slo.si, lahko pa tudi po faksu št. 01/ 729 61 32.

Prosimo tudi za **fotokopije vseh plačil**, ki jih nakazujete na naš poslovni račun, ker včasih ni razvidno, od kod so prispela plačila, predvsem za članarine!

Pošljite tudi **vse spremembe oz. nove podatke o vodstvu društva**.

Tajništvo čebelarске zveze Slovenije

OBISK PREDSTAVNIKOV TURISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE V ČCS

Predstavniki Turistične zveze Slovenije so v začetku septembra obiskali Čebelarški center Slovenije in se s predstavniki Čebelarске zveze Slovenije pogovarjali o morebitnem prihodnjem sodelovanju med turističnimi in čebelarškimi društvi in zvezami. Gošče je vodil predsednik Turistične zveze dr. Marjan Rožič, iz ČZS pa so se sestanka udeležili podpredsednik Zveze Franc Šivic, tajnik Anton Tomec in urednik Janez Mihelič. Predlagali so, da bi prihodnje leto obe zvezi skupaj organizirali okroglo mizo o sodelovanju čebelarjev in turističnih delavcev. Predsednik TZS dr. Rožič je poudaril, da obstaja še veliko možnosti za sodelovanje tako med turističnimi in čebelarškimi društvi kot med obema zvezama. Zvezi morata spodbujati sodelovanje društev pri orga-

nizaciji prireditev, ki bogatijo turistično ponudbo, hkrati pa propagirajo čebelarstvo in čebelje pridelke. Turistična zveza je ustanovila tudi društvo spominkarjev, ki enkrat na leto prireja tekmovanje za najboljši spominek v Sloveniji. Tekmovanja se lahko udeležijo tudi čebelarji, ki izdelujejo čebelarске spominke ali spominke s čebeljimi pridelki. V kratkem bodo znani tudi rezultati letošnjega tekmovanja. Turistična zveza Slovenije vsak mesec izdaja revijo Lipov list, v njej pa lahko obvestila o prireditvah objavljajo tudi čebelarске organizacije. Naslov Turistične zveze Slovenije in uredništva revije Lipov list je: Miklošičeva c. 38/VI, 1000 Ljubljana. Obe uredništvi si bosta v prihodnje izmenjavali reviji, ki ju izdajata.

J. Mihelič

NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE IN ELEKTRONSKI NASLOVI ČZS

Nove telefonske številke na ČZS:

ANTON TOMEČ, tajnik – tel. 01 729 61 02, e-pošta anton.tomec@cebelarska-zveza-slo.si

BARBARA ZAJC, posl. sekretarka – tel. 01 729 61 00, faks 01 729 61 32,

e-pošta barbara.zajc@cebelarska-zveza-slo.si

JANEZ MIHELIČ, urednik – tel. 01 729 61 00, e-pošta cebelarska.zveza.slo@siol.net

ČEBELARSKA TRGOVINA – 01 729 61 18

GOSTIŠČE ČEBELICA – 01 729 61 13

ČZS

Izkušnje naših čebelarjev

ČEBELARSKO LETO JE SPET PREHITRO MINILO ...

Marjan Debelak

Verjetno ni čebelarja, ki ne bi vsako leto na vrhuncu poletja izrekel tega stavka. Samo tri ali štiri pomladno-poletne mesece tesnega druženja s čebelami, ves preostali čas leta pa samo paberkovanje okoli čebelnjaka ... In tuhtanje, premlevanje, izmišljanje popravkov za naslednje, bliskovito minljivo obdobje intenzivnega dela s čebelami. To je naš življenje s čebelami!

Kako hitro, prehitro vzcveti lipa ali kostanj, ki je zvečine naš zadnji, morda celo edini up, da bo v naših panjih kaj medenih presežkov! Zalotim se, da spomladi strahoma s pogledom iščem na lipah prve cvetne nastavke. Sprva so to silno drobceni

popki na tenkih peceljčkih. Iz tedna v teden se nersramno hitro debelijo, dokler se lepega dne, veliko prekmalu, ne odpre njihov prvi, droben, rumenoooranžen cvet na najzgodnejše vzcvetelem drevesu. Kmalu nato se razcvetijo drug za drugim, skoraj hkrati, vsa lipova drevesa v okolici. Kdor ima v svojem pašnem okolišu kostanj, se mu dogaja podobno.

Tedaj nastopi čas bojazni, da nam bo vreme skazilo možnosti obilne, žal tako kratkotrajne paše. Moj čebelarški prijatelj Henrik, bližnji sosed, se tega dobro zaveda in to bojazen izraža s slikovitim govorjenjem, ki ga je slišati k meni v hrib. Tako odmeva: »Vsak dan neugodnega vremena mi požre na tiso-

če tolarjev. Pa ima le par družin za veselje in svoje skromne potrebe ter za kak kozarček zlatega pridelka za prijatelje. Taki smo v svoji skrbi za čebele in v ognju čebelarjenja!

Ko ta kratki, burni čas vznesenosti mine, sledi precej manj romantičen čas pospravljanja čebelar-ske bere, zdravljenja čebel, zazimitev ... in konec vsakoletne nadaljevanke!

No, kako pa je bilo letos? V tem drugem letu novega tisočletja – in samo še leto dni od APIMONDIE v Ljubljani – so se nekateri najbolj požrtvovalni čebelarji v začetku leta bolj kot s svojimi čebelami ukvarjali z dokončno zgraditvijo in s spremljajočimi programi našega skupnega čebelarskega doma na Brdu pri Lukovici oziroma s Čebelarskim centrom Slovenije. Stoji na robu graščinskega parka, v bližini v revolucionarni ihti razdejanega graščine pisatelja Janka Kersnika, ki jo šele zdaj počasi obnavljajo.

Priznam, pred leti tudi sam nisem verjel, da bo iz tedanjega, za zdajšnji čas neprimerno zastavljene-ga in že povsem opuščenega zametka postavitve Čebelarskega izobraževalnega centra, vendarle nekoč nastalo nekaj tako potrebnega za skupnost slovenskih čebelarjev. Ni kaj. Še se dogajajo čudeži!

S čebelami pa je bilo letos, kot je slišati, na splošno še kar dobro. Nekateri čebelarji se pohvalijo z odličnimi rezultati, drugi pa tudi manj. Kot vedno! Več bo vedel o tem povedati naš največji pašni poznavalec, kolega Pavle Zdešar, vodja Opazovalno-napovedovalne službe medenja. Sam lahko k temu dodam le nekaj svojih izkušenj.

PREZIMOVANJE. Poznate me že, da ne morem brez razglabljanja in preizkušanja! To zimo me je med drugim zanimalo, kako bodo prezimile družine, ki so imele v svojih zimskih medenih zalogah skoraj

polovico pozno nabrane mane, menda tudi z vrbe. Baj je prav mana z vrbe nekaj najbolj groznega in glede na to bi mi morale vse pomreti. Zanašal pa sem se na sposobnost čebel, da so nekoč preživele »celo« brez čebelarjeve pomoči. Sam sem jim pomagal z izdatnim počasnim dodajanjem sladkorne raztopine, v zadnji obrok pa sem jim dal kar precej strtega česna, ki sem ga tri dni prej namakal v vodi. Nič zato, če je v čebelnjaku dišalo!

Od sredine novembra do začetka februarja zaradi mraza in senčne lege čebelnjaka čebele niso izletavale. To je dva meseca in pol. Kljub mani v satju pa nobena družina ni odmrla, niti niso bile grizave ali nosehave! Samo ena močna rezervna družina je odmrla »pri polni skledi«, saj je v najhujšem mrazu, tedaj še brez zalege, zgubila stik z neoporečnimi medenimi zalogami, ki so bile od zimske gruč od-daljene le nekaj več kot centimeter navzgor po satju, tik nad gručo. Težko razumljivo! Morda kakšna čebelja družina izgubi instinkt za pravilno ukrepanje? Ni čudno, saj ga včasih tudi mi!

Zanimalo me je tudi, ali se bo pri mojem preizkušanju večmatičnega čebelarjenja čez zimo ohranila kakšna matica, ki je bila prejšnje leto več mesecev pridružena k osnovni matici, vendar z matično rešetko ločena od nje. Ob združevanju konec poletja sem vsako gnezdo z matico posebej dal v posebno etažo istega panja, in to brez vmesne matične rešetke. Prepustil sem čebelam, naj se same odločijo o tem, koliko matic bodo sprejele in katero. Spomladi nisem nikjer opazil dveh matic, že jeseni pa sem dvema takima družinama, ki nista imeli nobene zalege (torej tudi ne matice?) dodal rezervno matico. Žal je najbrž res, da več matic, kljub najrazličnejšim trikom, praviloma čez zimo ne vzdrži v skupnem gnezdu. Morda se to kdaj pripeti izjemo-ma. Tudi izbire matice ne prepuščam več čebelam oziroma bojevitější matici, ki pravzaprav odloči v spo-

Novo

— Ugodno —

Novo

OBVESTILO ČEBELARJEM IN BLAGAJNIKOM DRUŠTEV

NOVOST – ČEBELARSKI ROKOVNIK ČZS ZA LETO 2003

Konec tega leta bo Čebelar-ska zveza Slovenije namesto koledarja izdala bogato opremljen rokovnik za leto 2003 na več kot 150 straneh. Poleg koledarskega dela bo tudi veliko čebelarskih informacij, ki jih čebelarji nujno potrebujejo.

Cena rokovnika za člane s člansko izkaznico ČZS je 1200 SIT, za preostale pa 1600 SIT.

Prejeli ga boste pri blagajniku društva ob plačilu članarine za leto 2003.

Rokovnik plačajte pri blagajniku vašega društva najpozneje do 10. OKTOBRA 2002.

Blagajnike društev prosimo, naj predplačila za Čebelarski rokovnik poberejo od čim več članov, ker je cena do 15. oktobra zelo ugodna.

Društva – blagajniki, naj denar za ČEBELARSKI ROKOVNIK vplačajo na transakcijski račun ČZS 18300-0013332037 do 15. oktobra letos.

Cena rokovnika bo od 1. oktobra naprej višja – za člane z veljavno člansko izkaznico 1600 SIT, za druge pa 2000 SIT.

ČZS

padu. Saj ni nujno, da je bojevitejša in srečnejša v bitki tudi najboljša po naših merilih!

Ponovil sem tudi poskus prezimovanja družine v štirih(!) etažah sestavljenega AŽ panja po sistemu »MAKSI«, brez matičnih rešetk v panju. Štiri tako zazimljene družine so znova brezhibno prezimile! Ugodno je, ker imajo čebele res dovolj prostora. Čebelarju ni treba jemati satja v shrambo in ga varovati pred molji. Je pa spomladi nekaj več dela, če moramo matico iskati po etažah (pri eni družini, na primer, je bila spomladi zalega kar v vseh štirih etažah!) in preurejati zaleženo satje. Za zdaj sem se odločil, da bom ostal »samo« pri dvoetažno zazimljenem gnezdu najmočnejših družin v AŽ panjih – pri mojih čebelah v pridobitnih panjih je to že trideset let zlato pravilo!

PREDPAŠNI IN PROTIROJNI UKREPI – Letos sem nadaljeval poskus ekstremnega načina čebelarjenja v AŽ panju SUPER MAKSI. To je, kot že vemo, panjska enota, sestavljena iz treh AŽ panjev in treh zaklad oziroma iz devetih panjskih oddelkov (78 AŽ satov in 24 satčev). Več jih skoraj ne gre v čebelnjak v enem stolpcu. Imam štiri take enote, lahko bi rekli panje, in čebelnjak je domala napolnjen! Za vsak tak »panj« prezimim praviloma samo eno osnovno in eno pomožno družino. Za dodatek in druge poskuse imam sicer še nekaj manjših rezervnih družin in panj z zaklado na tehtnici za spremljanje pašnih razmer. Osnovna družina je praviloma v spodnjem AŽ panju, pomožna pa v zgornjem (tretjem). Srednji AŽ panj uporabljam za medišče. Vsem trem AŽ panjem v stolpcu sem postopno dodajal zaklade. Najprej sem v spodnjo zaklado z matično rešetko preselil skoraj celotno gnezdo z matico iz pomožne družine in jo sprva tudi spodbujevalno krnil. S tem sem ustvaril dvomatični sistem in dvojno moč zaleganja v spodnjih (treh) panjskih oddelkih. V AŽ panju (na vrhu enote) se je v vseh primerih – brez kakršnega koli posega s satom najmlajše zalege in čebelami, ki jih nisem prenesel v zaklado, – izlegla in sprasila mlada matica. Ko je mlada matica zgoraj že pošteno zalegala sem tudi ta panj prek matične rešetke združil z osnovno (dvomatično) družino spodaj, tako da so te panjske enote še pred glavno pašo junija postale trimatične! Srednjemu panju sem vehe zgoraj in spodaj prekril z matično rešetko, ker ga uporabljam za medišče. Vanj sem hitro privabil čebele z nekaj preseljenimi sati pokrite zalege. Drugo in tretjo zaklado na srednjem in zgornjem panju sem letos uporabil za to, da sem preprečil rojilno razpoželenje v obeh spodnjih gnezdih s starejšima maticama. Za ta namen sem jima sate s pokrito zalego ob primernem času premestil v srednjo zaklado. V zgornjo zaklado sem odstavljaj medene sate iz pomožnih družin, da sem na koncu lahko imel v celotnem čebelnjaku le eno samo, a zato izdatnejše točenje okusnega mešanega medu.

Za absolutno nerojno sezono sem letos poleg vremensko-pašnih razmer poskrbel tudi sam, predvsem z ukrepi za močnejši razvoj družin, s tem, da sem družinam dal obilje panjskega prostora in z večmatično ureditvijo. Poskrbel sem tudi za stalno optimalno zaleganje obeh starejših matic in pokrito zalego odmikal z območja gnezda. Ne nazadnje pa sem tudi intenzivno izločal pokrito trotovinno celo iz dveh(!) trotoviskih satov v vsakem gnezdu s staro matico.

LETOŠNJA PAŠA IN MEDENA BERA MOJIH ČEBEL PRI VELIKOPROSTORNINSKI RABI AŽ PANJEV – Pri meni na Bledu navadno do začetka junija ni nobene izdatne paše. Če je vreme, je zgolj razvojna. Cel junij in polovica julija pa obstaja možnost gozdnega oziroma drevesnega medenja smrek in lip, ta pa daje tudi medene presečke.

Letos so moje čebele začele izdatno nabirati že konec maja. Bera je bila nato skoraj nepretrgano do sredine julija (mesec in pol). Vmes je bilo le nekaj brezpašnih dni ob prehodu junija v julij. Za letošnjo pašo so bili značilni razmeroma majhni dnevni donosi. Le redkokdaj se je tehtnica povzpela do največ dva kilograma na dan. Prejšnja leta je med najobilnejšim medenjem pokazala tudi pet kilogramov donosa in več na dan! Kljub temu so čebele vztrajno nabirale in nabrale celo nadpovprečno količino medu. V mojih šestih pridobitnih panjih (štirih AŽ panjih SUPER MAKSI in dva AŽ panja z ZAKLADO) so nabrale kar 290 kg izdatnega medu ter veliko količino mane in neiztočenega medu, ki sem ga pustil družinam v satju.

Družinam puščam za njihove potrebe vse več medu, v prihodnje pa bom tudi precej zmanjšal njihovo število, saj kot netrgovec ne vem več, kam z medom. Za dom, znanec in prijatelje ga imam vsa leta več kot dovolj že od polovice mojega malega čebelarstva z velikoprostorninsko rabo AŽ panjev!

Povprečno sem iztočil 48,3 kg medu na pridobitni panj, vendar moramo upoštevati, da so štiri osnovne družine v AŽ MAKSI panjih potrebovale pomoč – vsaka po eno, nekoliko manjšo pomožno družino, to pa zmanjšuje povprečje donosa na pridobitni panj. Za koliko, je težko reči. Le to vem, da bi iz manjših pomožnih družin, če bi bile samostojne, bolj malo točil, če bi sploh kaj.

Značilnost letošnje paše na Bledu je tudi ta, da lipa, zlasti pa lipek, skoraj ni medila in da je bila v drugi polovici pašnega obdobja huda mana. K sreči pa je mano izdatno nabirala le ena družina (tista na tehtnici). Iz tega panja sem iztočil komaj dvajset kilogramov, vsaj toliko pa je ostalo zabetoniranega v satju.

Naj omenim, da sem vendarle tudi letos imel »načrtovan« in zaželen roj iz prosto živeče družine, ki se je pred šestimi leti kot roj naselila v pokonci postavljen kranjč nad vrati v moj čebelnjak. Poleg veliko drugega me pri tej družini zanima, kaj čebele počnejo s starim satjem v svojem gnezdu, saj se

notranjosti tega panja ne dotikam. Opazil sem, da čebele satje obnovijo tako, da neustrezen del zgrižejo do satne sredine. To sem letos opazil tudi pri eni družini z mlado matico v AŽ panju. Ta je imela v gnezdu zelo staro satje, skozi katerega se ni nič svetlikalo, in je pripravljala prostor za zaleganje. Čebele imajo sicer nadvse rade staro satje in jaz tudi, predvsem pri točenju. Včasih, še pred varoo, ki jo preganjamo s kemikalijami, so pisali, da je uživanje medu v satju veliko bolj zdravo, če je ta v čim starejšem satju, ki ima veliko zdravih »srajčk« in propolisa.

Čebelja družina zase že ve, kaj je prav, in si zna vsaj na dolgi rok pomagati z nesebičnim sodelovanjem posameznih čebel, sicer čebele kot vrsta ne bi preživele več tisočletij. Ljudje, ki smo »od včeraj«, pa preveč zasledujemo naše sebične koristi in vprašanje je, koliko časa bomo obstajali. No, morda pa le ne tako malo?

VAROA – Na koncu tega poročila še besedo ali dve o mojih letošnjih izkušnjah z varoo. Za čuda zajedavca letos pri mojih čebelah skoraj ne opazim. Pri kontroli zalege in na kontrolnih podstavkih sem jih celo leto pri vseh družinah videl le kakih deset. Lani sem po izpraznitvi medišč družine zdravil s kemoterapevtskimi sredstvi, ki jih sicer dovoljuje tudi naša veterinarska služba. Na zamreženih kontrolnih podstavkih sem videl za moje pojme kar precej (tudi 100 do 200) odmrlih varoj. Ko so bile čebele že v tesni zimski gruči, sem jim dal kar skozi zamreženo okence v gručo še nekaj »zdravila«. Spomladi sem uporabil svojo zamisel, ki sem jo pristojnim že večkrat omenil. V vodni napajalnik, v katerega privabim domala vse svoje čebele, sem samo zgodaj spomladi v presledkih dodajal manjšo količino

sredstva proti varoi v tekočem stanju. Po mojih domnevah takšen vnos kemikalije, ki ubija varoo, ne more puščati ostankov v medu, saj čebele letajo po vodo skoraj samo takrat, kadar imajo odkrito zalego. Torej jo po večini potrebujejo za pripravo mlečka (matičnega mlečka v tem primeru ne smemo pridelovati!). Ne vem pa, koliko takšna uporaba zdravila sploh vpliva na varoo, ker seveda nimam laboratorija niti drugih raziskovalnih pripomočkov.

Potem sem večkrat pregledal pokrito trotovsko zalego, ki sem jo sicer pogosto odstranjeval, a v njej nisem opazil varoe. Tudi na kontrolnih podstavkih ni bilo skoraj nobene varoe, ki bi poginila naravne smrti ali zaradi različnih (dovoljenih) kontrolnih kemoterapevtskih sredstev, ki sem jih po letošnji izpraznitvi medišč uporabil pri poskusnih družinah.

Moj cilj je vsekakor enak kot cilj večine čebelarjev: ohraniti čebele pri življenju in z zdravimi čebelami pridelati popolnoma neoporečne čebelje pridelke. Skrajno previdno in pravilno uporabljena kemoterapija naj bi bila le začasna nujnost, da ohranimo čebele, medtem ko skupaj z znanostjo iščemo vsestransko neškodljive načine boja proti varoi. Upajmo, da ta cilj ni preveč oddaljen!

Čebelarji, ki se zanimate za novosti pri čebelarjenju z AŽ panji in ste prek računalnika povezani z internetom (morda prosite znanca, ki to možnost ima, da vam besedilo natisne), lahko kaj več zveste o tem načinu čebelarjenja tudi na **SPLETNI STRANI ČZS**, katere naslov je: <http://www.cebelska-zveza-slo.si>. V rubriki »Izobraževanje« dobite povezavo z naslovom: Marjan Debelak, **KRATKA NAVODILA ZA SODOBNO ČEBELARJENJE Z OBIČAJNIMI AŽ PANJI** z dodatkom: **MALI SLOVARČEK IN ZGODOVINA NEKATERIH NOVEJSIH ČEBELARSKIH IZRAZOV PRI ČEBELARJENJU Z AŽ PANJI**.

Iz društvenega življenja

V OKVIRU ČZD MARIBOR JE LETA 2001 IN 2002 POTEKAL ČEBELARSKI TEČAJ ZA ZAČETNIKE

Zoran ZIDARIČ, čebelarski mojster

Od novembra 2001 do avgusta letos je pod pokroviteljstvom ČZD Maribor v Mariboru in na Smolniku pri Rušah potekal začetni čebelarski tečaj. Na njem so se tečajniki seznanili s čebelarjevim delom skozi vso čebelarsko sezono.

Od novembra 2001 do februarja letos so potekala teoretična predavanja in seznanjanje s čebelarskim. Tečajniki so se seznanili s tremi panjskimi sistemi, in sicer z AŽ, Kirarjevim in nakladnim. Te si

steme so si tečajniki ogledali v prostorih ČZD Maribork, tam pa jih je bilo mogoče tudi kupiti.

V uvodu smo tečajnikom predstavili organiziranost čebelarjev, vključno s ČZS, in delo društev ter jih seznanili s programom tečaja. Seznanili smo jih z zgodovino čebelarstva, gospodarskim pomenom te kmetijske panoge, biologijo čebelje družine in njenim razvojem v vseh letnih časih, sledila pa je predstavitev panjskih sistemov in načina dela. Tečajni-

kom smo pojasnili AŽ in Kirarjev panjski sistem, ki ga čebelarji skoraj ne poznajo, ter njune prednosti in slabosti. Tečajniki so se posebej navdušili nad Kirarjevim panjskim sistemom, štirje od njih pa v njem tudi čebelarijo. Ta sistem zahteva dobro poznavanje biologije čebelje družine. Pri Kirarjevem panjskem sistemu so tečajnike navdušili predvsem deviško mediščno satje, ker ga matica nikoli ne zaleže, velika preglednost plodišča in medišča ter sistem izbega (prost dostop čebel do mreže v prvi dvojni steni panja). Tečajniki so se podrobno seznanili še z nakladnim čebelarjenjem in s pomenom večnamenske globoke podnice z mrežo na dnu panja, katere namen je predvsem zračenje panjev med prevozi, uporabljamo pa jo tudi za testni vložek ali lovilec odmrlih varoj. Tečajnike smo seznanili tudi s podatkom, da v Italiji čebelarijo v Dodant-Blatovem nakladnem panjskem sistemu, ki ga v Sloveniji skoraj ne poznamo.

Ob koncu tečaja so tečajniki obiskali prizadevnega dolgoletnega člana ČD Ruše, g. Albina Rupnika. Ta jih je sprejel, pogostil in jim razkazal svoj čebelnjak, v katerem čebelarji izključno v AŽ panjih. V čebelnjaku ob stanovanjski hiši ima na majhnem prostoru trideset AŽ panjev, sam čebelnjak pa je lično in funkcionalno izdelan, tako da je lastniku v ponos, obiskovalcem pa za vzor. Fotografija tečajnikov in lastnika čebelnjaka je na naslovni strani tokratne številke Slovenska čebelarja.

Tečajnike smo seznanili še s čebeljimi boleznimi, z zatiranjem varoe, anatomijo čebele, s povezanostjo čebelarstva s sadjarstvom, poljedelstvom in drugimi kmetijskimi panogami, z medovitimi rastlinami, s povzročitelji gozdnega manovega medenja, prevozi čebel, pasišči, pašnim redom in katastrom, čebelarstvi potrebnimi in z opremo. Med čebelarstvo sezono smo na Smolniku pri Rušah, pri učnem čebelnjaku Kirarjevega sistema, organizirali tudi terenske vaje. Sam pri tem čebelnjaku vsaj enkrat na

leto pripravim praktični prikaz alternativnega zdravljenja čebel z mavlinčno kislino, letos pa sem ta novi postopek zatiranja varoe prikazal tudi tečajnikom in stanovskim kolegom.

Marca smo se s tečajniki lotili pomladanskega pregleda ter ocenitve čebeljih družin in izzimitve, sanacije morebitnih brezmatičnih družin, pregleda zalege in njene kakovosti ter ocenili zalogo hrane. Majja so imeli tečajniki terenske vaje pri ge. veterinarji Vidi Lešnik. Tam so se lotili spremljanja razvoja varoe in štetja varoj v trotoviskih celicah. Junija sem tečajnikom na Smolniku pokazal, kako z zalego iz pridobitnih družin naredimo rezervno družino, kako izrezujemo trotovinno ter uporabo presežka čebel za ometence, ki so dobri kazalci povprečne okuženosti uporabljenih čebeljih družin. Pri tem sem predvsem poudaril pomembnost obnove satja in prikazal način vstavitve satnic, kajti le čebelar s čebelami, ki so pripravljene na pašo, lahko pričakuje na grado za ves svoj trud.

Julija sem skupaj s tečajniki opravil pregled družin, ocenili smo pripravljenost čebel na prezimovanje, potrebo po odvzemu medu iz medišč in ometanje presežka čebel za narejanje ometencev, njihovo zdravljenje, krepitev mladih družin z ometenci ali narejanje novih družin iz ometencev z izdelanim satjem, dodajanje matice na sat in dodajanje rezervne družine brezmatični družini. Pri tem sem tečajnikom predvsem priporočil, naj pri pregledu ocenijo površino zalege in se na podlagi tega pregleda odločijo, ali je družina sposobna prezimiti sama ali potrebuje okrepitev. Na pobudo tečajnikov sem prikazal julijsko zatiranje varoe z mravljinčno kislino v vseh treh panjskih sistemih.

Po koncu tečaja je bil 14. avgusta v prostorih ČZD Maribor teoretični in praktični preizkus znanja. Na srečanju štajerskih čebelarjev ČZD Maribor 24. avgusta letos smo tečajnikom slovesno podelili priznanja za uspešno končan tečaj.

Skupina tečajnikov pri učnem čebelnjaku na Smolniku pri Rušah

Foto: Zoran Zidarič

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki so ta tečaj omogočili, tako predavateljem kot tudi tečajnikom in predvsem ČZD Maribor, saj sem na njem tudi sam izvedel marsikaj novega o čebelarstvu. Sam sem namreč enak tečaj obiskoval pred 19 leti, zato dobro vem, kako koristen je za pridobivanje

znanja, navezovanje stikov in poznanstev ter izmenjavo informacij in izkušenj med čebelarji.

V upanju, da se v enakem številu snidemo spet prihodnje leto na nadaljevalnem tečaju, želim vsem tečajnikom in tudi drugim čebelarjem veliko uspehov in zadovoljstva pri čebelarjenju.

IZLET ČLANOV ČD SKARUČNA IN ČD TACEN

Čebelarji ČD Skaručna in ČD Tacen smo minulo zimo pridno obiskovali predavanja, se posvetovali o zatiranju čebelijih bolezni ter izmenjali svoje izkušnje in mnenja. Na enem od teh srečanj smo se dogovorili za enodnevni izlet v dolino ob Dravi. Ob skrbni organizaciji g. Toneta Tometa in g. Franca Gosarja smo se nekega deževnega aprilskega jutra odpeljali proti Stajerski. Medeno žganje, okusno domače pecivo pridnih gospodinj ter Tonetove in Frančeve besede dobrodošlice so prispevali k odličnemu razpoloženju in kar hitro smo se pripeljali do Ruš, kjer nas je pričakal naš gostitelj, čebelar Zoran Zidarič. Med vožnjo do elektrarne Fala na reki Dravi nam je g. Zidarič predstavil okoliške kraje in življenje ljudi, ki pogosto iščejo delo v Avstriji in drugod, čeprav je bila tam še pred časom zelo razvita industrija. Žal ta zdaj vztrajno izumira. Z veseljem in zanimanjem smo si ogledali hidroelektrarno Fala in videoposnetek šestih elektrarn, ki so zelo velikega pomena za slovensko gospodarstvo. Nato smo se odpeljali na desni breg reke, na Smolnik ob Dravi, kjer ima eno od šestih stojišč naš kolega Zoran. Čebelarji predvsem v Kirarjevih panjih in prisega na zelo dobre donose. Po njegovih besedah ima Kirarjev panj kar nekaj prednosti, na primer: polno medišče ima 7–8 satov, velikosti 30 x 40 cm, iz katerih pri enem točenju iztoči do 16 kg medu, medenega satja ni treba ometati, ker ima panj poseben prostor, v katerega se čebele umaknejo iz medišča, polno medišče brez čebel lahko prevažamo, v panju ni matične rešetke itd. Čeprav nas je motil dež, smo ga z zanimanjem poslušali. Zanimi-

vo, vendar na Gorenjskem kljub temu prisegamo na Až panj. Po malici in kavici smo se odpeljali nazaj proti Mariboru. Ustavili smo se v gradu Betnava, v katerem je sedež regionalnega centra Zveze čebelarskih društev Maribor. Pozdravil nas je g. Vlado Pušnik, podpredsednik ČZ Slovenije, ter nam povedal nekaj o zvezi, njihovem delu in delovanju centra na Betnavi. Čebelarji 20 okoliških društev imajo v centru različne ugodnosti. V njem pripravljajo različna predavanja, debatne krožke, imajo polnilnico medu, trgovino z vsemi čebelarskimi pripomočki. Imajo pa tudi dolžnosti. Tako vsa dela okrog gradu in v stavbi opravljajo s prostovoljnimi delom.

G. Marjan Stanič nas je povabil na degustacijo vin in nam predstavil pet različnih vrst, med njimi dve vrsti medenega vina – medico. Odlično!

Po ogledu betnavske graščine smo se odpeljali v Slovensko Bistrico. Ogledali smo si poznosrednjeveški grad grofov Attemsov in stalno zbirko fosilov. Dve grajski gospodični sta nam razkazali grad in povedali nekaj o naši nedavni zgodovini.

In naš končni cilj? Gostišče Brbe v Turški vasi na Pohorju, kjer sta nas čakala dobro kosilo in dobra kapljica »štajerca«. Ob prijetnem klepetu in veselih zvokih harmonike je bilo razpoloženje vse boljše, škoda samo, ker se je bližala noč in smo morali nazaj proti Ljubljani. Razšli smo se ob lepih besedah obeh predsednikov: »Naj bo leto medeno in drugo leto na svidenje!« Ostal nam bo lep spomin na drugačen dan našega vsakdana.

Anica Troha

VABILO NA STROKOVNI POSVET V VELENJU

Čebelarje in ljubitelje čebel vabimo na strokovni posvet in srečanje z naslovom

»ZIMSKO PAŽENJE ČEBELJIH DRUŽIN«.

Uvodno predavanje bo imel g. Janez Brvar iz Maribora, sledila bo razprava.

Posvet bo v petek, 18. oktobra 2002, ob 17. uri, v prostorih OŠ Mihe Pintarja Toleda, Kidričeva 21, Velenje.

V drugem delu posveta bomo strnili ugotovitve spomladanskega posveta o čebelarjenju z dvema ali več maticami. Na voljo vam bodo tudi skripta z zbrano literaturo o tej temi. Pripravil in uredil jo je g. Stane Sajevec.

Prisrčno vabljeni!

**Za ČD Apis:
Matjaž Vehovec**

Za mlade čebelarje

ČEBELAR IN ŠOLA – 10 LET VZORNEGA SODELOVANJA

Podružnična šola Dolenja vas pri Ribnici izvaja pouk na razredni stopnji od 1. do 4. razreda. Učiteljice se trudimo, da bi bil pouk čim bolj zanimiv, narejen in usklajen s sodobnimi zahtevami šole. Eden od ciljev je tudi sodelovanje z okoljem.

Že vrsto let na naši šoli poučujem 3. razred. Med dneve dejavnosti sem uvedla naravoslovni dan »Čebela je koristna žuželka«. Za pomoč pri izvedbi sem prosila g. Ivana Lovšina, dolgoletnega čebelarja iz Dolenje vasi. Skupaj sva se pogovorila o ciljih in poteku naravoslovnega dneva, čebelar pa je v svojem zares čudovitem čebelnjaku pripravil vse, kar so si učenci pozneje v skupinah tudi ogledali. Naravoslovni dan je potekal v sproščenem in prijetnem ozračju. Najprej je stekel pogovor na klopcah pred čebelnjakom, sledil je skupinski ogled čebelnjaka, nato pa še urejanje zapiskov ter prijetno druženje ob sladkih »čikih« pod cvetočim sadnim drevjem. Tak

je bil naš prvi obisk pri g. Lovšinu, doslej pa se jih je zvrstilo že deset. Vedno smo odhajali veseli in polni bogatih spoznanj, s prijetnim občutkom sprejetosti. Ta pozitivni naboj nas je vodil, da učne teme o čebeli nikakor nismo mogli končati. Nastajali so čudoviti povzetki v obliki plakatov ter spisi in risbice o čebelah. Z leti smo izdelali tudi lutke, si izmislili igrico, ob sodelovanju g. Ivana smo pripravili razstavo, izvedli projektno delo in celo pekli medenjake. Prav vsako leto je tudi čebelar pripravil nekaj posebnega. Za nas se je potrudil in celo izdelal učni panj. Namenil nam je veliko svojega časa, v nekaterih učencih pa celo spodbudil željo – postati čebelar.

Gospodu Ivanu Lovšinu se najlepše zahvaljujem za vseh deset let vzornega sodelovanja in za vse, kar je storil za nas, ter mu izrekam vse priznanje.

Sonja Pogorelec,
vodja šole Dolenja vas

Ivan Lovšin navdušuje mlade za čebele.

Predavanja so vedno zanimiva.

Pred čebelnjakom.

Na koncu še naše medene dobrote.

LOJZE KAMPUŠ

V dneh, ko je Savinjska dolina odeta v bujno zelenje, je svojo življenjsko pot sklenil prijatelj in čebelar Lojze Kampuš, rojen leta 1942 v Čači vasi pod Bočem. Na zadnjo pot smo ga pospremili na žalskem pokopališču. Svoji ljubezni do slovenske zemlje je podredil tudi življenjsko pot in končal Srednjo kmetijsko šolo v Mariboru. Z dodatnim izobraževanjem je nabiral nova znanja za opravljanje odgovornih del. Zaposlen je bil v različnih kmetijskih organizacijah, kot so Hmezad, Mlekarnice Celeia in Kmetijska zadruga Gotovlje, vse na območju Spodnje Savinjske doline. Tudi v družbenem življenju je bil vsestransko dejaven in znan kot dober organizator in sodelavec. Lojze Kampuš je bil tudi velik občudovalec narave in njenih lepot. Njegova najpomembnejša ljubiteljska dejavnost je bilo brez dvoma čebelarjenje. Ob čebelah se je sprostil in ob pogledu na njihovo marljivost nabiral nove ustvarjalne moči. Pri svojih čebelah je spretno preizkušal in uvajal novosti za ohranitev čistosti čebeljih pridelkov. Tudi med zahrbtno boleznijo ni pozabil na čebele. Zaradi dolgoletnega dejavnega dela v Čebelarskem društvu Gotovlje si je med člani društva pridobil veliko spoštovanje. Hvaležni smo mu za vse, kar je storil na področju društvenega dela in razvoja čebelarstva.

Čebelarji ČD Gotovlje

ANTON KOBOLT

Člani ČD Vuzenica-Muta smo se marca 2002 poslovili od prizadetnega, dolgoletnega člana in prijatelja Antona Kobolta. Rodil se je leta 1926 v številni družini na Ravnah na Koroškem.

Ko se je zaposlil v Gradisu oziroma poznejši Tehnogradnji in sodeloval pri graditvi HE Vuzenica, je vzpostavil vez z reko Dravo. Ta je utrdila njegov značaj in mu hkrati zagotovila tudi vsakdanji kruh.

Vse svoje življenje je upodobil v pesmih, ki jih je začel pisati že v osnovni šoli. Po zaposlitvi v HE Vuzenica je dobil še več navdih za pesnikovanje, saj ga je reka Drava sredi lepe narave umirjala. Vedno znova so se rojevale pesmi, ki so mu v hudih trenutkih lajšale gorje in srčno bolečino.

Dolga leta je bil tesno povezan tudi s čebelarstvom, še posebej od leta 1986, ko se je upokojil. Daleč naokrog je bil znan kot vzoren in vesten čebelar. Vsakomur, ki je želel, je rad pomagal z nasveti o gojenju čebel. V čebelarskem društvu je zelo zavzeto in prizadev-

no opravljal vodilne funkcije. Za svoje delo je prejel odličje Antona Janše III. stopnje.

K svojim ljubljencem se je pogosto zatekal, saj je pri njih našel svoje zadovoljstvo. Ob takih priložnostih je nastalo tudi nekaj pesmi, namenjenih čebelicam. O tem, kako povezan je bil z njimi, govori nekaj njegovih verzov:

»Ko lipa cveti in smreka medi, vdihnem opojne vonjave,

čebele šume, v okolju lete, iskat darove narave.»

Čebele so izpolnjevale vsak trenutek njegovega prostega časa. Žal pa je njegovo srce klonilo prav v obdobju, ko je po dolgi zimi v panjih znova zašumelo.

Želimo mu miren počitek blizu priljubljene reke Drave in čim več obiskov čebelic na cvetju ob njegovem večnem domovanju.

*Čebelarsko društvo Vuzenica-Muta,
tajnik Franc PERUŠ*

EMIL LUŠTREK

Ko so se čebele že pripravljale na zimsko spanje, za kar si jih kot vedno še vestno pripravil, nas je dosegla žalostna novica, da si odšel za vedno. Skoraj nismo verjeli, da je to res. Še jeseni smo se na seji upravnega odbora društva, katerega član si bil vse od njegove ustanovitve, pogovarjali o prihodnjem delu. Niti slutili nismo, da se bomo morali zaradi vse hujše zahrbtni bolezni tako hitro za vedno posloviti. Bil si med najbolj dejavnimi ustanovitelji Občinskega čebelarskega društva Medvode. Tvoji predlogi in pobude za boljše delo so bili vedno sprejeti. Za vestno opravljene akcije po letnem delovnem načrtu si prejel tudi priznanje Antona Janše II. stopnje.

Z veliko težavo bomo bomo pri našem prihodnjem delu nadomestili tvoje zamisli in tvoje delovne roke.

Zahvaljujemo se ti za nesebično in dejavno sodelovanje.

Pogrešali te bomo in ohranili v najlepšem spominu.

Občinsko čebelarsko društvo Medvode

MILAN PEKLAR

Zahrbtna bolezen je junija 2002 iz naših vrst iztrgala čebelarja in prijatelja Milana Peklarja. Od njega smo se poslovili na jakobskem pokopališču. Njegova smrt je boleče odjeknila med čebelarji našega društva.

Rodil se je leta 1933 v kmečki

družini na Zg. Hlapju in po smrti svojih staršev nadaljeval kmetovanje na dokaj velikem posestvu. S čebelami se je seznanil že v rani mladosti, saj je bilo čebelarstvo pri hiši tradicija. Kljub delu na veliki kmetiji, je vedno našel čas za čebele in je vzorno čebelaril z desetimi družinami v AŽ panjih. Z veseljem se je udeleževal tudi predavanj, posvetov o čebelarstvu in čebelarskih ekskurzij, ki jih je organiziralo čebelarsko društvo. Prizadevno je razdeljeval tudi čebelarske koledarje. Svoje čebelarske izkušnje je rad prenašal na mlajše čebelarje.

Kljub bolezni se je pokojni še ves vesel prijavil na napovedano čebelarsko ekskurzijo, vendar je bila, žal, bolezen močnejša, tako da je umrl le nekaj ur pred odhodom avtobusa, njegovi prijatelji čebelarji pa smo ga zaman čakali na avtobusni postaji.

Na zadnji poti so ga s čebelarskim praporom pospremili številni čebelarji.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Čebelarsko društvo Velka-Sladki Vrh

MARTIN BURJAN

Po kratkotrajni, a hudi bolezni, nas je v 52. letu starosti nepričakovano zapustil naš dragi prijatelj Martin.

Že kot mladenič je vzljudil čebele, čebelariti pa je začel že kot učenec OŠ Apače. Kot vojaški pilot je služboval v številnih krajih naše nekdane domovine, povsod pa je bil tudi čebelar. Član ČD Peter Dajnko Gornja Radgona je postal leta 1974. Ker je njegova življenjska izvoljenka Milena doma iz Nuskove v občini Rogošovci, je njegove pristajališče postalo Goričko; tega smo bili veseli vsi Prekmurci, še posebej pa čebelarji. Kot veteran slovenske vojske se je pripravljaval na upokojitev. Iz več kot 60 panjev so pred njegovo smrtjo veselo izletavale njegove čebele. Martin je povečeval število panjev, dokler ga ni presenetila neizprosna smrt. Njegova družina je izgubila moža, očeta, sina in zeta, država veterana – borca za Slovenijo, čebelarji in čebele pa velikega prijatelja.

Čebelarji želimo, da bi žena Milena in sin zmogla in obdržala čebele v njihovem čudovitem domu.

Naj njegov grob krasijo cvetlice, tako da bodo njegove zveste obiskovalke tudi čebele.

Herman Kisilak,

Čebelarsko društvo Rogošovci

STANKO VRABELJ

Marca letos smo se člani Čebelarskega društva »Peter Dajnko« iz Gornje Radgone poslovili od prijatelja in čebelarja Stanka Vrablja iz Apač. Rodil se je leta 1926. Čebelariti je začel že v rani mladosti in že leta 1951 se je včlanil v takratno Čebelarsko društvo Gornja Radgona. Na vrhuncu čebelarske poti je čebelaril z več kot sto čebeljimi družinami, ki jih je tudi prevažal. V društvu je bil zelo dejaven, med drugim je bil en mandat predsednik društva, opravljal pa je tudi druge pomembne naloge.

Za delo v čebelarstvu je prejel pisno priznanje, odličje Antona Janše III. stopnje, ob 80-letnici delovanja ČD »Peter Dajnko« pa tudi jubilejno plaketo društva.

Ob zadnjem slovesu na apaškem pokopališču se je od pokojnega Stanka v svojem imenu in v imenu čebelarjev poslovil g. Anton Novak. Ohranili ga bomo v prijaznem spominu.

Čebelarsko društvo »Peter Dajnko« Gornja Radgona

BLAŽ JAMNIK

Novici, da si se smrtno ponesrečil, skoraj nismo verjeli. Prepričani smo bili, da se bomo v kratkem spet srečali in se kot vedno dotlej pogovorili, kaj vse smo postorili z našimi čebelicami, da bi čim bolje preživele trdo zimo. Pripravljale so se na zimsko spanje, saj si jih kot vedno tudi minulo jesen vestno pripravil za zimovanje. Mi pa smo se morali oktobra za vedno posloviti od tebe. Vsa leta tvojega članstva v Čebelarski družini Sora si sodeloval pri vseh akcijah, ki smo jih pripravili. Kot dober družinski oče si tudi vestno skrbel za svoje čebelje družine. Z veseljem si jih obiskoval in marljivo opravljal vse, kar je bilo treba za njihovo dobro počutje. V skrivnosti življenja in dela čebeljih družin si uvedel tudi svojega vnuka Grega. Prepričani smo, da bo nadaljeval tvoje delo.

Zahvaljujemo se ti za tvoje delo v Čebelarski družini Sora.

Ohranili te bomo v najlepšem spominu.

ČD Sora pri Medvodah

*Izdelujem čebelnjake – brunarice
vseh velikosti po vaši želji.*

Za vaša naročila se priporoča

Abizarstvo **MATJAŽ MALVAŠIČ**

**Zaplana pri Vrhniki, Ograje 21
1360 Vrhnika**

☎ 01 7541 795 in GSM 041 633 311.

APIS M & D, d.o.o.
MARKO DEBEVEC

ČUŽA 7 – 1360 VRHNIKA
Tel., faks: (01) 755 12 82

Odprto: ob delavnikih od 9.–12. in od 16.–18. ure, ob sobotah od 9.–12. ure

PREDELAVA VOSKA V SATNICE PO UGODNIH CENAH

NOVO!

Nizkonakladni, LR, AŽ panji 10-, 7- in 5-satni.
Kakovostna izdelava po ugodni ceni.

- IZDELUJEMO POLNOVREDNE BELJAKOVINSKE POGAČE ZA KRMLJENJE ČEBEL, PO ŽELJI Z DODATKOM TERAPEVTSKIH SREDSTEV
- APNENOGEL • NOSEMAGEL • STIMULANS • VAROGEL
- NA DEBELO IN DROBNO PRODAJAMO VSO ČEBELARSKO OPREMO
- TRAJNO NIZKA AKCIJSKA CENA PREDELAVE VOSKA V SATNICE (180 SIT za kg)

NAROČENO BLAGO POŠLJEMO TUDI PO HITRI PAKETNI POŠTI

- Vse čebelarje in čebelarska društva obveščamo, da izdelujemo hladno valjane, nelomljive satnice vseh velikosti. Vosek steriliziramo v oljnih sterilizatorjih pri 125 °C.
- Vosek odkupujemo po 600 do 700 SIT za kilogram.
- Prekuhava voščin v satnice, takojšnja menjava.

Čebelarstvo **RIHAR – KOCJAN**

Robert Kocjan, s.p.
Gabrje 42, 1356 Dobrova

ČEBELARSTVO – IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME – TRGOVINA

Delovni čas: pon.–petek od 8.–12. ure in od 15.–18. ure, sobota od 8.–12. ure

Smo družinsko podjetje z dolgoletno tradicijo na področju čebelarstva in izdelovanja čebelarske opreme. Vsa oprema je narejena na podlagi znanja in izkušenj, pridobljenih v domačem čebelarstvu.

IZDELUJEMO: žične matične rešetke, plastične odtočne pipe, čebelarske lopatke, lovilce rojev, plastične obešace in razstojšča, testne mreže, sladkorne pogače in rogličene satnike.

Izdelujemo tudi kakovostne hladno valjane satnice vseh velikosti. Vosek je steriliziran pri 125 °C.

Na voljo so vam tudi naše storitve: kuha voščin (od 1. 10. do 30. 4.) in mletje sladkorja. V naši trgovini pa vam ponujamo tudi vso preostalo čebelarsko opremo.

Tel./faks: ++386(0) 1/364 11 06, GSM: 031/351 964, e-pošta: ROBINELI@SINT.NET

**UPORABIJAJO SE ZA
SHRANJEVANJE VINA,
SADNIH SOKOV IN
DRUGIH TEKOČIN.**

**NAŠE POSODE SO
ESTETSKO OBLIKOVANE
IN SO OKRAS
PROSTORA V KATEREM
SE NAHAJAJO.**

**KVALITETNA IZDELAVA
IN ATESTIRANI
MATERIALI.**

**NEOMEJENA ŽIVLJENJSKA
DOBA IN ENOSTAVNO
ČIŠČENJE.**

LOGAR TRADE, d.o.o.

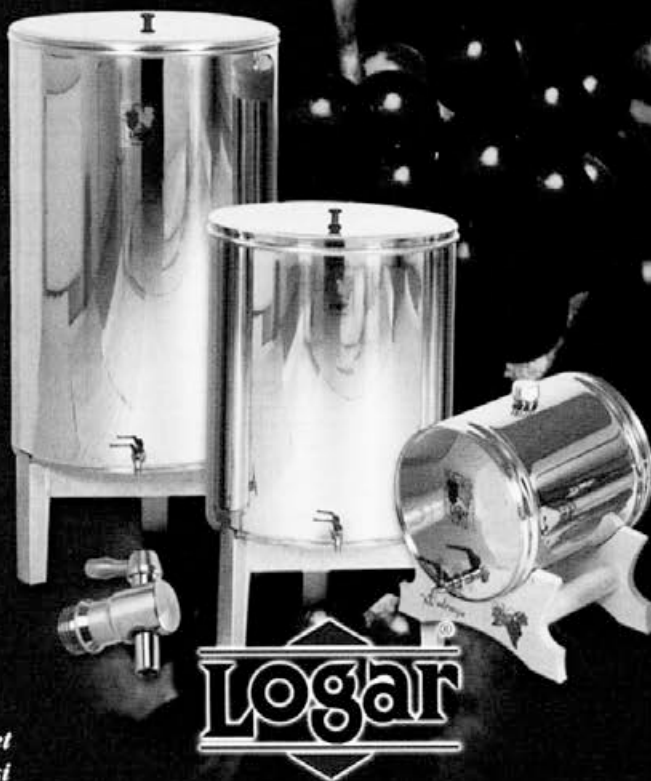
Zupanova 1, 4208 Šenčur,

tel.: 04 25 19 410

faks: 04 25 19 415

e-pošta: logar-trade@siol.net

internet: www. logar-trade.si

IZDELOVANJE ČEBELJIH PANJEV

IDRIJSKA 10, 1360 VRHNIKA, TEL.: 01/755 13 17

GSM: 041/420 200

V ZALOGI:

- panji AŽ (9s, 10s, 12s)
- prašilčki (5s, 7s)
- lipovi satniki
- zaklade Debelak (9s, 10s)
- pitalniki Francič
- distančni vložki
- vehe za povezavo AŽ panjev
- trietažni AŽ (10 s)
- AŽ Kozinc 11+3

Po želji izdelamo tudi druge vrste panjev.

Panji so iz masivnega smrekovega lesa, rogljičeni (cinkani).

Blago vam lahko pošljemo po hitri pošti.

NOVO: Pri nakupu desetih panjev vam podarimo prašilček.

CERES, d.o.o.

Mirna 14, 9000 Murska Sobota

TRGOVINA MARTJANCI

Tel.: (02) 548 16 39, GSM: 041/882 871

E-pošta: kapun.stanko@email.si

Po ugodnih cenah ponujamo ves čebelarški material. Imetnikom čebelarskih kartic omogočamo popust. Po dogovoru dostavimo čebelarški material na dom osebno ali po hitri pošti. Ob delavnikih je trgovina odprta od 8. do 16. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Se priporočamo!

Ugodno — kozarci za med

Firma

STENKO d.o.o.

Špruha 3 – TRZIN – ☎ (01) 562 17 22

Čebelarjem ponujamo steklene kozarce po ugodnih cenah: 720 ml (grlo Ø 82 mm) po **32,40 SIT/kos**, pakirani po **36,60 SIT/kos**, 370 ml (grlo Ø 66 mm) po **26,40 SIT/kos**, pokrove, zlato lakirane, 0,82 mm po **15,00 SIT/kos** in 0,66 mm po **12,00 SIT/kos**.

Po dogovoru naročeno blago tudi dostavimo.

Gostilna
Restavracija
Galerija

Avsenik

GREGA AVSENIK, s.p., Begunje 21

»Pri Jožovcu« – Tel.: 04/530 70 30

SREDA, 2., 16. in 30. OKTOBRA – ANSAMBEL »ZUPAN« • SREDA, 9. in 23. OKTOBRA – ANSAMBEL »GAŠPERJI« • ČETRTEK, 3. OKTOBRA – VEČER ZIMZELENIH MELODIJ S PLESNIM ORKESTROM »BID BANG« IZ RADOVLJICE IN GOSTJO VEČERA ANIKO HORVAT OB 20. URI • OB PETKIH V OKTOBRU – HIŠNI ANSAMBEL »JOŽOVCI«, RAZEN ZADNJEGA PETKA V MESECU • GOST MESECA 25. OKTOBRA – »KRANJSKI MUZIKANTI« • SOBOTA, 26. OKTOBRA – »GLASBENI VEČER«

Informacije in rezervacije po tel. št. 04/533 34 02

**ŠTAJERSKA ČEBELARSKA
ZADRUGA CELJE, z.o.o.**

Prodajalna "ČEBELARNA"
3000 CELJE, Gosposka 3
Tel: (03) 544 17 23
apis_styria@hotmail.com

V trgovini lahko dobite ves čebelarški repromaterial:
- panje, opremo, zaščitno opremo, hrano za čebele.

Odkupujemo vse čebelje pridelke po ugodnih cenah.

Trgovina je odprta

ob ponedeljkih, torkih, četrtek in petkih
od 8. - 15. ure, ob sredah pa od 9. - 12. in od 15. - 18. ure.
Odprta je tudi vsako prvo soboto v mesecu od 8. - 12. ure.

Se priporočamo !

Odkupujemo tudi
ČEBELJE DRUŽINE
za izvoz v EU !

Prve čebelje družine
kranjske sivke,
prodane po 70. letih v Francijo !
s sodelovanjem Lojze in Remy Ivanec
SC LA CARNIOLE
www.apiphyt.com/carnica

KGR Rakovec s.p.

Gunceljska c. 28 a, 1210 Ljubljana-Šentvid

Tel./faks: (01) 512 46 77 – GSM 041/639 658 – www.kgr-sp.si, e-pošta: kgr@kgr-sp.si

ČEBELARSKA OPREMA IN DROBNI PRIBOR

- LOVILEC ROJEV AŽ, LR, ŽICA ZA ŽIČENJE • SMUKALEC CVETNEGA PRAHU 280, 330 mm
- VILICE, KLEŠČE ZA SATNIKE, MATIČNE KLEŠČE • MATIČNE REŠETKE HANEMAN, ŽIČNE AŽ, LR
- AVSTRALSKE SPONKE, ZAPAH 2/2 MALI, VELIKI, ZAPAH L-D • RAZSTOJISČA AŽ 5-15

GOTOVINSKI NAKUP: 5-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 4.000 SIT, 8-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 20.000 SIT **Z VELJAVNO ČLANSKO KARTICO.**

ODPRTO OD 8. DO 14. URE (ponedeljek – sobota) oziroma po dogovoru po telefonu 041 639 658.

Naročeno blago vam lahko pošljemo z Door to Door.

ČEBELARSKA ZVEZA DRUŠTEV

MARIBOR

Streliška 150

2000 Maribor

Tel/Faks: 02 331 80 10

Prodajno razstavní prostor je odprt:

Pon. - Pet.: od 9^h do 17^h

Sob. od 8^h do 13^h

V nedeljo zaprto; Tel: 02 320 53 46

Dostop do novega centra

Vabimo vas v Čebelarški center Maribor, na Streliški c. 150 (ob betnavskem gradu)

PONUJAMO VAM:

Čebelarstvo opremo - Drobní čebelarški pribor - Zaščitna sredstva - Vse vrste panjev: AŽ, nakladni, Kirer - Satniki za vse vrste panjev - Satnice za AŽ, za nakladni LR, za mali in veliki KIRAR - Plastične satnice za nakladne in Kirarjeve panje - Steklene, lesene, kartonske in plastične embalaže - pokrovički za kozarce. **UGODNO: Sladkor, sladkor v prahu, invertna sladkorna pogača, sladkorna raztopina FRUTASUN 85 Q 0 (v embalaži ali točena) ODKUPEJEMO SMREKOV, HOJEV in GOZDNI MED (z blagovno znamko, kontroliranega porekla), ČEBELJI VOSEK IN SUH PROPOLIS.**

Pri nas je možnost plačila z vsemi plačilnimi karticami*

*Pri nakupu nad 5.000 SIT velja 3%, pri nakupu nad 10.000 pa 5% popust. Ostali popusti se izključujejo.

Možnost naročanja prodajnih artiklov (po telefonu, faksu, e-pošti), po povzetju, na vaše stroške.

ŠE VEDNO PA PRODAJAMO MED IN DOMAČE PRIDELKE NA STARI LOKACIJI ČEBELARSKE ZVEZE DRUŠTEV MARIBOR: Tyrševa ul. 26 - 2000 Maribor
GSM: 041/268-954

ODPRTO:

Ponedeljek - petek: 10^h - 17^h

Sobota: 9^h - 12^h

Časopis Slovenski čebelar je ustanovilo »Slovensko čebelarstvo društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko« leta 1898. Izdaja ga Čebelarstva zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Tel.: tajništvo (01) 729 61 00, uredništvo: (01) 729 61 14 (Janez Mihelič, GSM: 040/209 004), faks: (01) 729 61 32.

Elektronska pošta: tajnik Anton Tomec: anton.tomec@cebelarska-zveza-slo.si - pisarna Barbara Zajc: barbara.zajc@cebelarska-zveza-slo.si - urednik Janez Mihelič: cebelarska.zveza.slo@siol.net

Izdajateljski svet: Lojze Peterle, Marjan Debelak, dipl. inž. arh., Janez Mihelič, univ. dipl. biol., dr. Jože Snajder, dr. Janez Poklukar in dr. Aleš Gregorc.

Uredniški odbor: Janez Mihelič, univ. dipl. biol., Jože Babnik, inž. agr., dr. Jurij Senegačnik, doc. dr. Janez Poklukar, mag. Mira Jenko - Rogelj, Marjan Debelak, univ. dipl. inž. arh., čebelarji mojster Franci Marolt in dr. Aleš Gregorc.

Glavni in odgovorni urednik: Janez Mihelič, univ. dipl. biol., lektorica: Nuša Radrinja, prof.

Letna naročnina za leto 2002 za nečlane je 7.700,00 SIT. Posamezna številka stane 700 SIT za člane oz. 750 SIT za nečlane skupaj z 8 % DDV. Članarina skupaj z naročnino za Slovenski čebelar je 6.500 SIT. Člani lahko objavijo en brezplačen oglas (20 besed) na leto, nadaljnja beseda je 50 SIT.

Reklamni oglasi: Cila barvna stran na ovitku 100.000 SIT, v sredini 60.000 SIT, pol strani 30.000 SIT, tretjina strani 20.000 SIT, četrt strani 14.000 SIT. Popust pri ceni za 3- do 5-kratno objavo je 10%, za 6- do 10-kratno objavo 20%, za celoletno objavo 30%.

Splošni oglasi po 50 SIT za besedo, enako tudi za osmrtnice, ki vsebujejo več kot 40 besed. Cene so brez DDV.

Transakcijski račun ČZS: 183000013332037, matična številka ČZS: 5141729, davčna številka ČZS: 81079435, šifra dejavnosti: 91.120.

Za naročnike iz tujine - devizni račun: LJ BA SI 2X 900-27260-6274/0 - je letna naročnina 36 US \$.

Priprava za tisk: Prepress, d.o.o., Ljubljana, tisk: Tiskarna Ljubljana, d.d., Ljubljana.

Oblikovanje naslovnice: Boštjan Debelak, dipl. inž. arh.

**Darilna embalaža za svoje, za najbližje
in poslovne**

II 35 686₂₀₀₂

900200165,10

RAJHNSKO,

COBISS

**steklene
in plastične
embalaže**

**PE ČEBELARSKI
CENTER MARIBOR**

Tel: 02 / 320 53 46

Fax: 02 / 331 80 10

Delovni čas:

Vsak dan od 9. do 17. ure

Sobota od 8. do 13. ure

V nedeljo zaprto.

Velika izbira embalaže za med in čebelarje pridelke. Možnost naročanja prodajnih artiklov (po telefonu, faksu, e-pošti), po povzetju, na vaše stroške.

**Možnost plačila z
vsemi plačilnimi
karticami**

Tržaška 65, 2000 Maribor

Telefon: 02/320-64-52

Faks: 02/332-62-71

e-mail: vema@siol.net

naročila: embalaza@vema.si

Delovni čas:

pon. - pet.: 9^h - 19^h

sobota: 9^h - 13^h

SPOŠTOVANI ČEBELARJI

Za splošen napredek čebelarstva, posodabljanje čebelarstva opreme in izboljševanje ponudbe, za boljše trženje in informiranje čebelarjev – članov ČZS Vam Medex daje možnost nakupa čebelarstva opreme.

S POPUSTOM od 5 do 10 %

5% popust velja pri nakupu čebelarstva opreme v vrednosti do 9.999 SIT,

10% popust pa velja pri nakupu v vrednosti več kot 10.000 SIT.

Uveljavljanje popusta bo možno le ob predložitvi veljavne članske kartice.

Pričakujemo Vas v Medexovi prodajalni na Linhartovi 49/a

od ponedeljka do petka, od 7.30 do 14.30 ure.

Hkrati Vas obveščamo, da imate kot člani ČZS možnost naročanja čebelarstva opreme **po povzetju.**

Naročeno blago Vam bomo dostavili **s paketno pošto.**

Stroške poštnine poravnata naročnik ob prevzemu.

medex

international, d.d.
linhartova 49/a
ljubljana, slovenija

živi z naravo